

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

TEMATISKT TILLÄGG TILL
TRELLEBORGS ÖVERSIKTSPLANER

STIGANDE HAV OCH ÖVERSVÄMNINGAR

TRELLEBORGS KOMMUN

GRANSKNINGSHANDLING 2022-06-17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BESKRIVNING AV DIALOGEN UNDER SAMRÅDET	4
SAMMANFATTNING AV DIALOGMÖTENA	6
MYNDIGHETER OCH STATLIGA VERK	10
LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE	10
KOMMUNALA OCH REGIONALA ORGAN	34
REGION SKÅNE	34
TEKNISKA SERVICENÄMNDEN	36
MILJÖAVDELNINGEN, SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN	40
MALMÖ STAD	45
VELLINGE KOMMUN	47
SAKÄGARE OCH ÖVRIGA	50
TELE2 SVERIGE	50
TELIA (SKANOVA)	50
SPORTFISKARNA (SVERIGES SPORTFISKE- OCH FRISKVÅRDSFÖRBUND)	50
BEDDINGE STRANDSKYDDSFÖRENING	53
PRIVATPERSON A - N	56 -70
FÖRÄNDRINGAR I HANDLINGENEFTER SAMRÅDET	72

BESKRIVNING AV DIALOGEN UNDER SAMRÅDET

Dialog under samrådet

Under samrådsperioden som varade mellan den 15 oktober - till 15 december 2021 ställdes samrådsförslaget ut både digitalt och fysiskt på olika platser i kommunen. Nedan beskrivs de olika dialogformerna.

Öppet samrådsmöte

Under samrådet anordnade kommunen ett öppet samrådsmöte på Parken där möjlighet fanns att ställa frågor kring handlingen till ansvariga tjänstepersoner och politiker.

Tillgängliga handlingar

Samrådsförslaget fanns tillgänglig fysiskt (i pappersformat) på biblioteket i Trelleborg samt digitalt på kommunens hemsida. På kommunens hemsida fanns samtliga handlingar tillgängliga.

Extern kommunikation - så nådde kommunen ut till medborgarna

Utöver ett öppet samrådsmöte bjöd kommunen under samrådet in till mindre lokala möten för att diskutera de lokala utmaningarna med berörda personer i områdena Skåre och Tivolihusen, Gislövs läge, Simremarken och Böste, Västra stranden i Trelleborg och Östra stranden i Trelleborg.

Deltagarna i grupperna delade med sig av sin lokalkännedom och bidrog till en informerad dialog i respektive område. Kommunen representerades av tjänstepersoner från Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kommunledningsförvaltningen.

Utvärdering av kommunikationsinsatserna

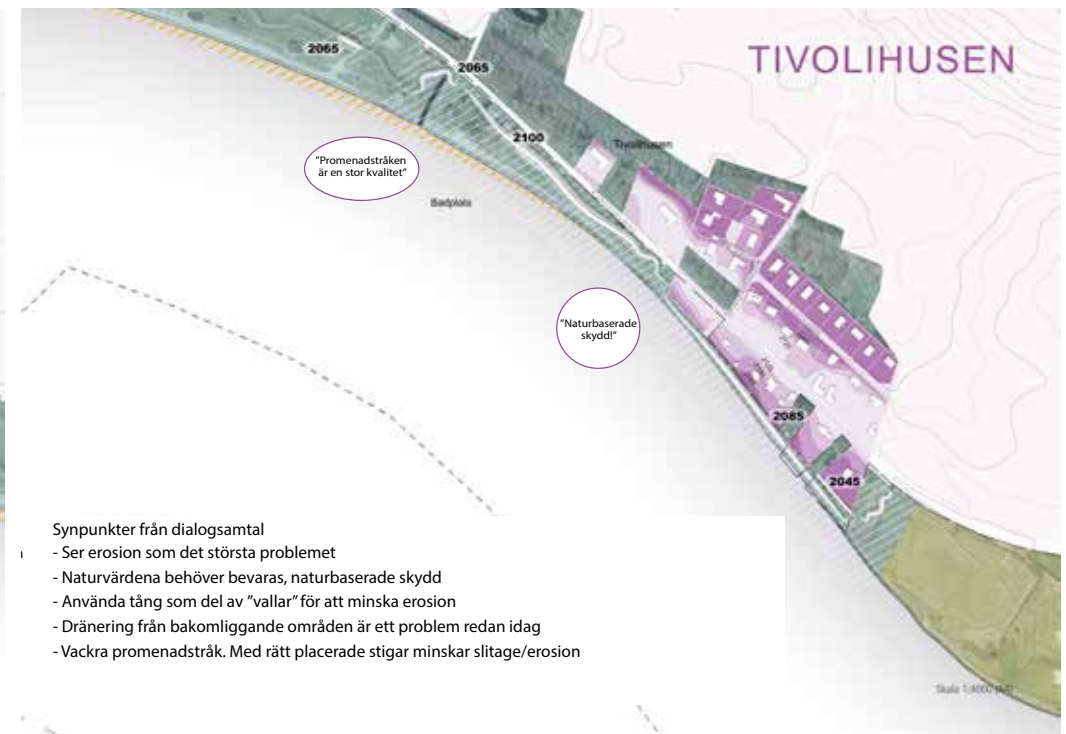
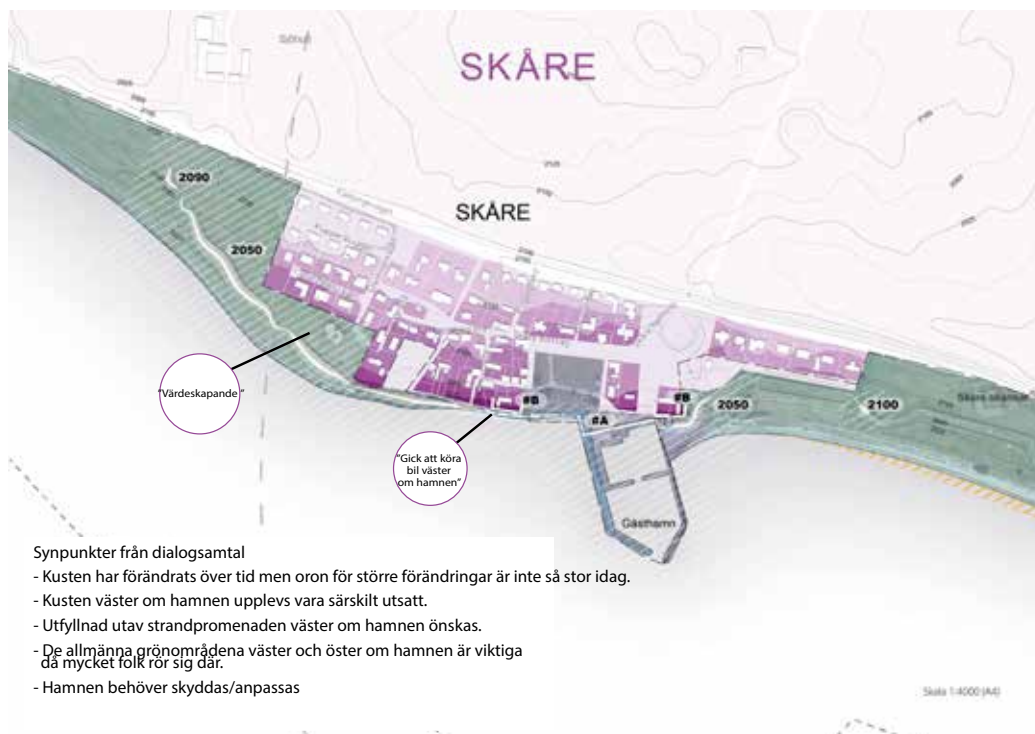
Sammanlagt inkom 29 skriftliga yttranden, varav 7 yttranden inkom utan synpunkter. Inkomna yttranden med synpunkter redovisas i sin helhet i denna handling. Privatpersoners namn är anonyma och personliga hänvisningar till fastighetsbeteckningar redovisas inte. Bilder som skickats in finns inte med i denna samrådsredogörelse men kommunen har beaktat dessa i revideringen av handlingen.

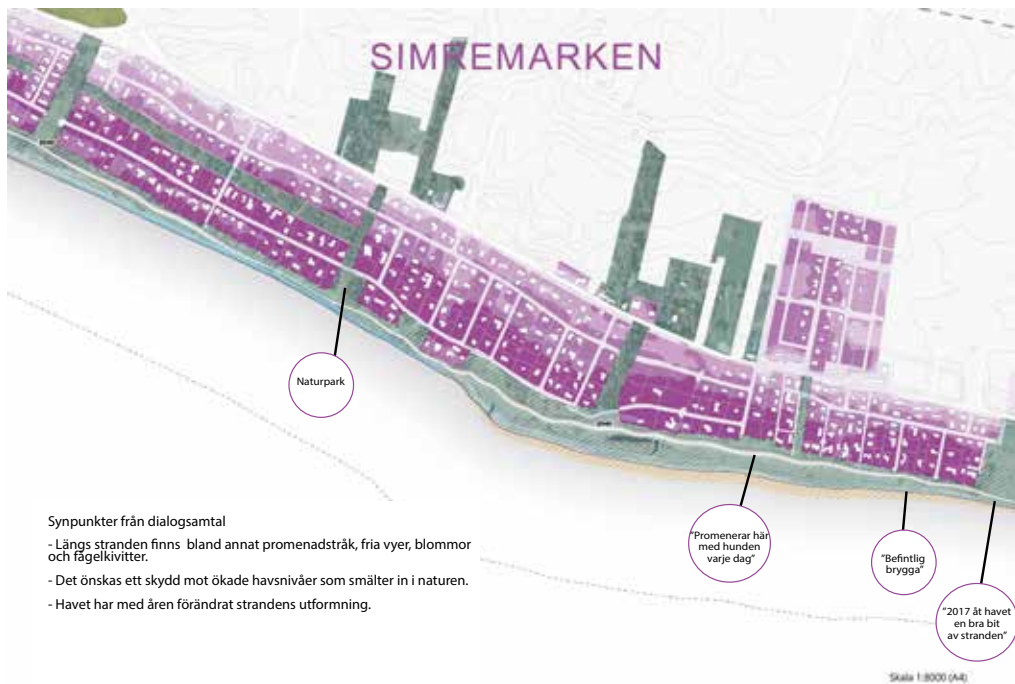

SAMMANFATTNING AV DIALOGMÖTENA

SAMMANFATTNING AV DIALOGMÖTENA

Kommunen har under samrådstiden bjudit in till mindre lokala möten. Detta för att diskutera de lokala utmaningarna med berörda personer i områdena Skåre och Tivolihusen, Gislövs läge, Simremarken och Böste, Västra stranden i Trelleborg och Östra stranden i Trelleborg. På dialogmötena fick personerna skriva sina synpunkter direkt på en karta för aktuellt område och/eller lämna synpunkter på post-it lappar. I detta kapitel sammanfattas de inkomna synpunkterna från mötena. För varje område finns karta redovisade med de synpunkter som skrevs direkt på kartan och i listan finns post-it lapparna sammanfattade. Utöver de mindre lokala mötena anordnade Sweco digitala möten med personer i områdena Smygehamn och Beddingestrand. Synpunkterna som kom in på de digitala mötena har sammanfattats på kartor, likt ovan. Kommunen har så långt det går beaktat de inkomna synpunkterna i uppdateringen av handlingen.

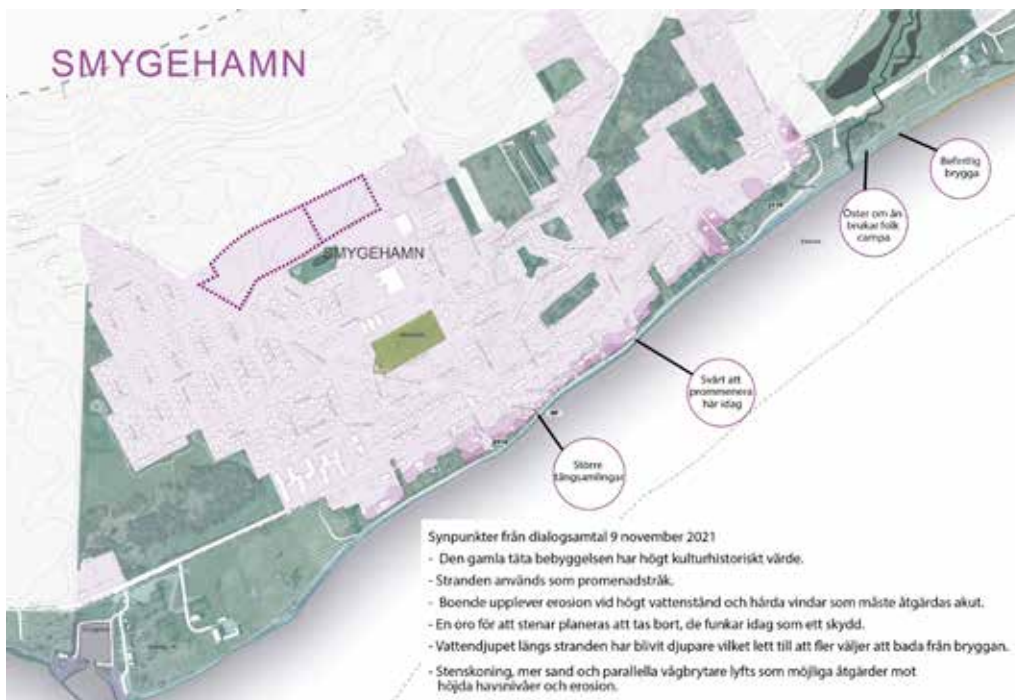
Synpunkter från dialogsamtal

- Längs stranden finns bland annat promenadstråk, fria vyer, blommor och fågelkiviter.
- Det önskas ett skydd mot ökade havsnivåer som smälter in i naturen.
- Havet har med åren förändrat strandens utformning.

Synpunkter från dialogsamtal

- Östra stranden beskrivs som en stadsnära strandmiljö, rik på kulturhistoriska byggnader, fågelliv och växter.
- Stranden är en plats för alla som främst används för bad, promenader, vattensporter, grillning, rekreation, hundbad och avkoppling.
- En mer frekvent tång- och ogrärensning önskas till följd av att tången har ökat på stranden.
- Stranden har under åren blivit bredare.
- Idag lyfts dagvattenproblematiken som mer akut jämfört med havnivåhöjningen.
- Bra med anpassad lösning som förstärkning av sanddynor
- Använd tång för att bygga på befintliga vallar

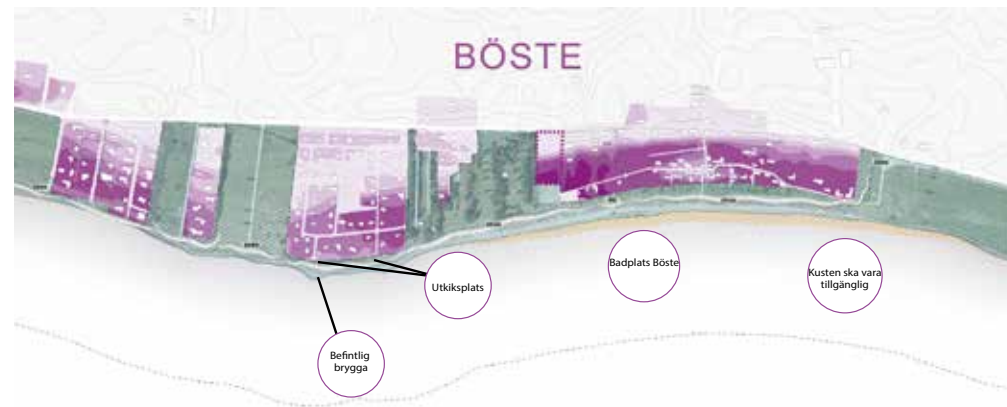
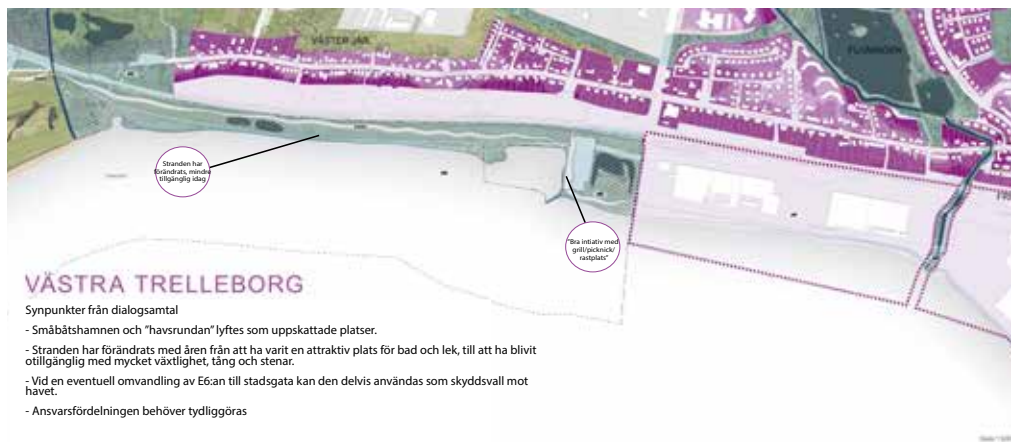
Synpunkter från dialogsamtal 9 november 2021

- Den gamla tätta bebyggelsen har högt kulturhistoriskt värde.
- Stranden används som promenadstråk.
- Boende upplever erosion vid högt vattenstånd och hårda vindar som måste åtgärdas akut.
- En oro för att stenar planeras att tas bort, de funkar idag som ett skydd.
- Vattendjupet längs stranden har blivit djupare vilket lett till att fler väljer att bada från bryggan.
- Stenskonering, mer sand och parallella vägbrytare lyfts som möjliga åtgärder mot höjda havsnivåer och erosion.

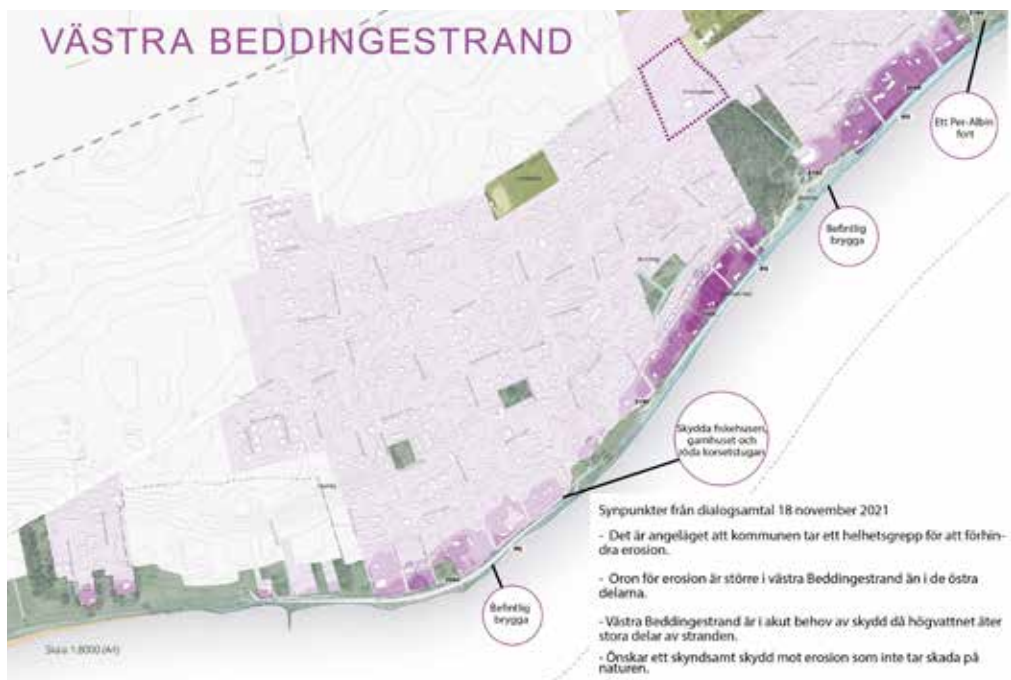

Synpunkter från dialogsamtal

- Stranden används idag av människor som vandrar, cyklar, motionerar och badar.
- Stranden har ändrats med åren och är på sina ställen bredare än förr.
- Vid översvämning 2017 kom elkopplingar under vatten och delar av väg norr om hamnen svämmade över.
- I framtiden önskas ett skydd som stoppar vattnet på ett sätt som inte förstör naturupplevelsen.
- Skydd i hamnområdet behöver smälta in i hamnmiljön och inte avgränsa mer än nödvändigt.
- Hoddorna ute på västra piren behöver också skyddas.

- Synpunkter från dialogsamtal
- Stranden används till bland annat bad, promenader, fritidsfiske och möten.
 - Stranden utsetts för en omfattande erosion sydväst och sydost om sommarstugeområdet.
 - Vid Böste har kusten fyllt på med sand, tidigare mer stenig
 - Ett skydd som behåller upplevelsen av det naturliga med växter och stenar önskas framför vallar.
 - Frågan om fördelningen av det finansiella ansvaret måste hanteras i ett tidigt skede.

SAMMANSTÄLLNING AV SAMTLIGA INKOMNA YTTRANDE MED
TILLHÖRANDE KOMMENTARER OCH STÄLLNINGSTAGANDEN

MYNDIGHETER OCH STATLIGA VERK

LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE

GENERELLA SYNPUNKTER

Länsstyrelsen har förståelse för att TÖP2035 i första hand syftar till att behandla risker kopplade till översvämning och erosion. Länsstyrelsen ser dock att planförslaget kan vinna på att tydligare belysa hur detta relaterar till andra klimatrelaterade risker som berör aktuellt planområde och som samverkar med konsekvenserna av ett stigande hav. Exempelvis ras, skred, värmeböljor samt i större utsträckning skyfallsrelaterade risker. Ett vidare helhetsgrepp kan exempelvis synliggöra samverkande faktorer och ge möjlighet att utforma lösningar som möter flera problem samtidigt.

Av TÖP2035 framgår att kommunen har påbörjat fördjupade utredningar för några av de utpekade kuststräckorna, att det finns behov av ett antal ytterligare utredningar kopplat till föreslagna skyddsåtgärder samt att samhällsekonomiska kostnads-nyttanalyser behöver inledas inom planperioden. Kommunen anger vidare att en särskild skyfallsplan ska tas fram för att det ska vara möjligt att fullt ut kunna beskriva och hantera risken för översvämning kopplat till skyfall. Länsstyrelsen menar att det är angeläget att dessa utredningar tas fram eftersom de kan ha bäring på planens möjlighet till genomförande. I de fall utredningarna kan komma att påverka det bedömda skyddsbehovet och utformningen av själva planförslaget menar Länsstyrelsen att de så långt som möjligt bör tas fram och redovisas inom ramen för aktuellt planarbete. Av planförslaget framgår att bedömningarna i planen ska betraktas som översiktliga. För ett flertal aspekter lyfter TÖP2035 fram behovet av mer detaljerade och platsspecifika utredningar i samband med framtida detaljplanläggning och/eller miljötillståndsprocess, exempelvis avseende påverkan på natur- och kulturmiljö samt friluftsliv. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att fördjupade analyser kommer vara nödvändigt i efterföljande planering och prövningar. Detta innebär dock att Länsstyrelsen generellt finner svårigheter i att utläsa och bedöma planens konsekvenser.

KOMMENTAR

Kommunen noterar synpunkten men kommer inte ta ställning till ett helhetsgrepp inom ramen för denna TÖP eller aktuell planperiod. Klimatrelaterade risker så som ras och skred kommer hanteras i kommunens Skyfallsplan. Kommunen har tagit fram en projektplan för en skyfallsplan som planeras godkännas i KF under hösten. Arbetet med skyfallsplanen planeras att

påbörjas efter årsskiftet 2022-2023. Vid framtida aktualisering av planen kommer skyfallsplanen att arbetas in och därmed kommer den ta ett helhetsgrepp av alla klimatrelaterade risker

Handlingen har reviderats med att i kommande utredningar måste konsekvenserna av åtgärderna tydliggöras.

Länsstyrelsen menar att det tydligare behöver framgå hur TÖP2035 förhåller sig till gällande översiktsplan som utgörs av Översiktsplan för orter och landsbygd 2028 samt Fördjupning av översiktsplan för Trelleborgs stad 2025. Länsstyrelsen kan exempelvis inte utläsa vilka konsekvenser tillägget innebär för den markanvändning som är utpekad i gällande översiktsplan, eller i vilken omfattning TÖP2035 ersätter befintliga ställningstaganden. Om ändringen påverkar översiktsplanen som helhet och innebär ändringar av tidigare gjorda ställningstaganden ska också sambanden med och konsekvenserna för översiktsplanen som helhet tydligt framgå. Av TÖP2035 framgår att de föreslagna skyddsåtgärderna, förutom att skydda den byggda miljön från skador, syftar till att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till kommunens strandområden samt inom naturområden att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Kommunen har som mål att hela kusten, även i framtiden ska vara tillgänglig. Skyddsåtgärder ska även så långt som möjligt smälta in i landskapet och harmonisera med omgivningen. Länsstyrelsen bekräftar att detta är viktiga utgångspunkter.

KOMMENTAR

Handlingen har kompletterats med ett förtydligande om hur TÖP:en förhåller sig till de gällande översiktsplanerna (ÖP 2028 och FÖP 2025) och tydligt visar hur TÖP:en ersätter vissa ställningstaganden som finns i gällande översiktsplaner, samt för de delar förtydliga att tillägget syftar till att möjliggöra den markanvändning som är utpekad i gällande översiktsplaner. Tillägget skyddsområde för skyddsåtgärder bedöms kunna ske inom ramen för den gällande markanvändningen.

Kommunen har under samrådet meddelat att man till nästa skede avser att tydligare redovisa översvämningsrisk för naturområden och annan markanvändning än blandad bebyggelse, vilket Länsstyrelsen finner positivt. Länsstyrelsen menar att planförslaget även hade tjänat på att tydligare redovisa vilken typ av bebyggelse som riskerar att påverkas av översvämning och som omfattas av föreslagna skydd då detta kan ha inverkan på ett flertal faktorer. Till exempel hur översvämningskänslig bebyggelsen är, var åtgärder ska prioriteras, vilken skyddsstrategi som är mest lämplig på platsen etc.

KOMMENTER

Handlingen har reviderats med ett tydliggörande om att den strategiska inriktningen vid en händelse med 100 års återkomsttid är den nivå som kommunen bedömer att bebyggelsen livslängd ska skyddas. I handlingen presenteras vilka åtgärder som behövs inom respektive delområde inom planperioden. Det kommer inte att göras någon mer precisering än så inom ramen för denna TÖP.

Gällande naturområdena så anser kommunen att den stora påverkan på områdena bedöms ske på lång sikt, efter år 2125. Det innebär att kommunen inte tar ställning till det inom ramen för denna TÖP eller aktuell planperiod. Det innebär att frågan behöver utredas längre fram i kommande översiktsplaner.

Planförslaget saknar djupare analys av skyddsstrategin planerad reträtt och ställningstagande kopplat till detta. Länsstyrelsen menar att det utifrån detta inte går att ta ställning till om reträtt är en mer lämplig metod i vissa områden jämfört med de försvar-, attack- och anpassningsstrategier som föreslås.

KOMMENTAR

Kommunen bedömer att reträtt inte är ett aktuellt alternativ inom planperioden. Handlingen har förtydligats.

RISK FÖR ÖVERSVÄMNING

Kommunen redovisar förtjänstfullt medelvattenstånd 100 års högvatten och extremhändelser för olika tidshorisonter. Planförslaget kommunen bedömer att samhället ska skyddas mot. I avsnittet Genomförande förtydligar kommunen hur detta ska tillämpas. Länsstyrelsen saknar ett resonemang om varför kommunen kommit fram till att just 100 års återkomsttid är den sannolikhet som samhället ska skyddas mot. Enligt den nationella strategin för klimatanpassning finns vägledande principer för klimatanpassningsarbetet. Den vägledande principen för risker anger att anpassningsåtgärder bör ta höjd för händelser med mycket låg sannolikhet att inträffa. Sannolikheten för att en 100 årshändelse ska inträffa under 10 år är 10% och att den ska inträffa under 100 år är 63%. I förhållande till andra samhällsrisker är detta en hög sannolikhet. Som jämförelse kan risken för dammbrott nämnas där praxis under lång tid har varit att dammanläggningar dimensioneras för en återkomsttid på ca 10 000 år.

KOMMENTAR

Handlingen har reviderats med ett tydliggörande om att det strategiska inriktningen vid en händelse med 100 års återkomsttid är den nivå som kommunen bedömer att den befintliga bebyggelsens livslängd ska skyddas.

Länsstyrelsen kan konstatera att kommunens principer för att ny bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet skiljer sig en del från Boverkets tillsynsvägledning för översvämning som Länsstyrelsen tillämpar. Länsstyrelsen har förståelse för att kommunen vill ha en enkel vägledning som är lätt att tillämpa. I avsnittet på sidan 56 redovisar kommunen förtydliganden om hur TÖP2035 ska tolkas. Här redovisar kommunen tre situationer (utanför detaljplanelagd mark, inom detaljplanelagd mark samt vid nya planprogram/detaljplaneläggning), vilka kommenteras nedan:

Utanför detaljplanelagd mark

Länsstyrelsen tolkar det som att kommunen ställer krav på att prövning av om bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet avseende risk för översvämning, ska ske genom prövning i detaljplan, i de fall marken kan översvämmas vid en 100 årshändelse om 100 år. I exemplet anges nivån 3,55 m för år 2135. Länsstyrelsen tolkar det som att exemplet gäller ett förhandsbesked som prövas år 2035. Som pedagogiskt exempel blir denna nivå något otydlig eftersom 100 års högvatten för dessa årtal inte redovisas i tabellen på sidan 12 som annars på ett bra vis redovisar förväntade nivåer över tid vid olika händelser och tidsperioder. En fråga som kvarstår är vilken vägledning som översiktsplanen ger vid förhandsbesked på marknivåer som är belägna strax över angiven nivå? En tolkning skulle kunna vara att kommunen förutsätter att bebyggelse är lämplig på nivåer över den angivna. Eftersom sannolikheten för att en 100 årshändelse ska kunna inträffa är relativt hög så finns det enligt Länsstyrelsens uppfattning anledning att vid förhandsbesked och bygglov fundera över om föreslagen nivå är tillräcklig. Således ger översiktsplanen ingen tydlig vägledning för hur förhandsbesked och bygglov ska hanteras i de fall lämplighetsprövning inte sker i detaljplan.

KOMMENTAR

Gällande förhandsbesked så har handlingen revideras med att detaljplanekrav införs om hela fastigheten ligger under 4,05 m.ö.h, vilket enligt prognoser utgör en extremhändelse år 2135. Detaljplanekravet kan också aktualiseras om delar av fastigheten ligger under 4,05.

DETALJPLANELAGD MARK

Länsstyrelsen bedömer det svårt att tolka vad denna rubrik ger vägledning om. Om kommunen avser bygglov inom befintliga detaljplaner så ska bygglov ges om åtgärden överensstämmer med detaljplanen (9 kap. 30 § PBL). Bygglovets ska inte pröva om bebyggelsen är lokaliserad till mark som är lämpad för ändamålet avseende översvämning. I de fall kommunen finner att outnyttjade byggrätter inom befintliga detaljplaner är belägna på mark med risk för översvämning finns möjligheten att upphäva, ersätta, eller ändra detaljplanen. Kommunen kan lämpligen i TÖP2035 ange för vilka områden en sådan översyn bör ske. När genomförandetiden har gått ut kan kommunen förändra plansituationen även om berörda fastighetsägare motsätter sig det.

KOMMENTAR

Handlingen har reviderats med ett förtydligande.

Planprogram/detaljplanläggning

Vägledningen om att sammanhållen bebyggelse anses lämplig om den inte översvämmas vid en 100 årshändelse under 100 år är tydlig men följer inte Boverkets tillsynsvägs vägledning för översvämning. Enligt Boverkets tillsynsvägledning avseende översvämningsrisker bör ny sammanhållen bebyggelse, större riskobjekt eller bebyggelse med samhällsviktig verksamhet lokaliseras över beräknad högsta nivå för sjöar och hav eller nivån för beräknat högsta flöde i vattendrag. Vidare anger Boverket att effekten av ett förändrat klimat under bebyggelsen förväntade livslängd behöver beaktas. Vad beräknad högsta nivå för hav i Trelleborgs kommun innebär är inte självklart. När Boverket tog fram sin vägledning var tanken att använda SMHI:s rapport "Beräkning av högsta vattenstånd längs Sveriges kust" från 2017. I avvaktan på att SMHI håller på att ta fram nya planeringsunderlag anser Länsstyrelsen att rapporten från 2017 bör kunna tillämpas som säkerhetsnivå. Om detta underlag kombineras med medelvattenstånd i havet erhålls nivåerna 3,15 m år 2100 och 4,15 m år 2150.

Kommunens kriterier för att bebyggelse lokaliseras till mark som är lämplig för sitt ändamål med hänsyn till risken för översvämning innebär i första hand att marknivån ska vara säkerställd vid fasad. I andra hand genom marknivån i ett sammanhängande kustskyddsområde som omsluter den nya bebyggelsen. I tredje hand genom succesivt påbyggda översvämningskydd. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna kommunen om hur Boverket ser på frågan i tillsynsvägledningen. Enligt plan- och bygglagen ska de skyddsåtgärder som krävs för att göra ett område lämpligt för en viss markanvändning som grundregel vara på plats när planen antas. När det gäller framtida skyddsåtgärder är det svårt att fullt ut få stöd för att beakta dem vid en prövning utifrån PBL. Boverkets

tillsynsvägledning anger att om framtida skyddsåtgärder utanför planområdet krävs för att en bebyggelse ska anses lämplig måste det ställas mycket höga krav på kommunen att visa att skydden kommer att uppföras. Det krävs således att kommunen utreder och kan visa att skydden är genomförbara ur tekniskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv.

TÖP2035:s intentioner med att för varje område längs kusten redovisa när det uppkommer behov av kustskydd innebär en god framförhållning som kan underlätta förståelsen för behovet av skyddsåtgärder för befintlig bebyggelse och är också ett underlag som kan användas för att underlätta prövning av ny bebyggelse längs kusten. Då stora markområden reserveras för skyddsåtgärder är förutsättningarna goda för genomförandet.

KOMMENTAR

Handlingen har förtydligas med tekniska och ekonomiska perspektiv. Gällande juridiska perspektiv har handlingen en fördjupande beskrivning om de olika processer som krävs för att det ska vara juridiskt möjligt att anlägga skydden.

Tidsperspektiv för ny bebyggelse

Kommunens ställningstagande att ny bebyggelse ska kunna ha en livslängd på 100 år kan i vissa fall vara rimligt. Länsstyrelsen bedömer att när större stadsdelar såsom Sjöstaden och Västra sjöstaden planeras är 100 år ett allt för kort tidsperspektiv. När dessa stadsutvecklingsprojekt beskrivs anges tidsperspektivet 2150 vilket kan vara rimligt. I planförslaget beskrivs också att dessa områden ska ha möjlighet till kompletterande åtgärder för att skydda mot extremhändelser. Länsstyrelsen ställer sig bakom detta ställningstagande och föreslår att ett liknande resonemang bör gälla för all ny bebyggelse som etableras längs kusten.

KOMMENTAR

Ställningstagandet om att all ny bebyggelse ska skyddas mot extremhändelse har förtydligats i handlingen.

För projekten Västra Sjöstaden och Sjöstaden har utredningsarbeten tagits fram innan samrådshandling TÖP:en tagits fram. För projekten har resonemang förts i utredningsarbetet att projekten förväntas ha en lång utbyggnadsperiod och att utbyggnaden kommer att pågå till minst 2050. Därav har man landat i att markanvändning i planprogram Västra Sjöstaden och strukturplan för Sjöstaden ska kunna klara en förväntat livslängd för bebyggelsen på 100 år, dvs fram till 2150.

Kommunen bedömer att det viktig är att kommunens projekt inte skiljer sig i vilken förväntad vattennivå som använts i utredningsarbetena. Kommunfullmäktige har beslutat att kommunens planering ska utgå från klimatscenario RCP 8,5 (IPCC 2019). Både TÖP:en och projekten (V. Sjöstaden och Sjöstaden) har utgått från samma klimatscenario men skiljer sig i vilken planperiod. Fortsatt bedömer kommunen att TÖP:en är ett levande dokument jämfört med ett exv. ett planprogram och därför bedömer kommunen att de olika planperioderna inte utgör några problem.

ÖVERSVÄMNINGSRISKER TILL FÖLJD AV KOMBINATIONSEFFEKTER

Vägledningen tar höjd för översvämningsrisker vid 100 års återkomsttid i havet kombinerat med havets medelvattennivå vid olika tidsperspektiv. Länsstyrelsen kan konstatera att ingen hänsyn tas till att olika områden kan påverkas olika med hänsyn till olika grundvattenförhållanden och förekomst av vattendrag. Hur effekter av skyfall i kombination med hög grundvattennivå, stigande hav och höga nivåer i vattendrag ska beaktas vid etablering av ny bebyggelse saknas i planförslaget.

KOMMENTAR

Kommunen kommer inte att uppdatera handlingen avseendet hur effekterna av skyfall i kombination med hög grundvattennivå, stigande hav och höga nivåer i vattendrag ska beaktas. Kommunen bedömer att utredningar som undersöker grundvattenförhållanden och bör ske i detaljplaneskeden då provtagning för vart grundvattennivån finns i de olika områdena är ett alltför detaljerat och omfattande arbete i detta strategiska arbete. Grundvattenförhållanden är unikt för varje plats och kräver mer detaljerade utredningar. Det bör därför utredas vidare vid projektering av ett kustskydd eller vid ny detaljplan.

En mer detaljerad strategi för skyfall kommer arbetas fram i en framtida skyfallsplan. Vid en aktualisering av TÖP:en kan ev. effektkombinationer mellan skyfall, stigande hav, mm. redovisas.

SAMLAD BEDÖMNING AV KOMMUNENS VÄGLEDNING

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att den av kommunen generella förslagna vägledningen i flera fall inte är förenlig med PBL för att lokalisera bebyggelse till mark som är lämplig för sitt ändamål med hänsyn till risken för översvämnung. Den generella vägledningen är också motsägelsefull i förhållande till rekommendationerna för utvecklingsområdena i centrala Trelleborg.

KOMMENTAR

Kommunen har i granskningshandlingen förtydligat kommunens ställningstaganden.

RISK FÖR EROSION

Det framgår inte tydligt av planförslaget vilket underlag som använts för att bedöma risken för erosion idag och i ett förändrat klimat. Länsstyrelsen är också väl medveten om att det är svårt att hitta bra metoder för hur mycket strandlinjen kan komma att dra sig tillbaka vid en viss höjning av havets medelvattennivå. De problemområden som beskrivs i TÖP2035 sammanfaller väl med SGU:s underlag "Skånestrand". Länsstyrelsen noterar också att kommunen påbörjat en utredning som ska "presentera förslag på hur erosionen ska stoppas och samtidigt ge viktiga mervärden".

Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna kommunen om att erosionsprocesser är naturliga processer som inte går att stoppa, då åtgärder snarare flyttar erosionen eller tillåter erosion under kontrollerade former såsom i exemplet med strandfodring. Länsstyrelsen menar däremot att kommunens ambition med utredningen är angelägen, det vill säga att de lösningar som presenteras ska säkerställa att det fortsatt är möjligt att ta sig fram utmed havet. Länsstyrelsen förutsätter att det kan finnas anledning att modifiera föreslagna övergripande kustskyddsåtgärder efter att utredningen har tagits fram. Sammantaget visar TÖP2035 att kommunen är väl medveten om erosionsriskerna.

KOMMENTAR

Handlingen kompletteras med en beskrivning om hur kommunen har bedömt erosionsrisken.

BEFINTLIG BEBYGGELSE - RAS, SKRED OCH EROSION I ETT FÖRÄNDRAT KLIMAT

Enligt 3 kap. 5 § PBL ska kommunen ange sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra. TÖP2035 syftar till att ge kommunens syn på risken för översvämning och erosion samt att övergripande visa på möjliga lösningar för hur riskerna kan minska eller upphöra. Det framgår däremot inte av planförslaget om det också finns potentiella riskområden avseende ras och skred. Det är lämpligt att planförslaget kompletteras med en sådan bedömning i granskningskedet.

När det gäller skydd av befintlig bebyggelse bedömer Länsstyrelsen att tidsperspektivet 100 år kan vara en rimlig utgångspunkt att använda i de flesta fall när skyddsåtgärder planeras. Samtidigt är det viktigt att kommunen är medveten om att 100 år är ett mycket kort tidsperspektiv när det gäller platser som tagits i anspråk. Eftersom byggnader och infrastruktur underhålls och ersätts så har värdefulla kulturmiljöer skapats längs kusten som är flera hundra år gamla och där kommunen bör överväga skydd längre fram i tiden än 100 år.

Länsstyrelsen ser det som värdefullt att kommunen utifrån klimatscenarier gör en bedömning av när i tiden det kan finnas behov av att genomföra skyddsåtgärder. Eftersom åtgärdsförslagen enligt kommunen ska betraktas som övergripande kan inte Länsstyrelsen mer än i vissa fall kommentera förslagen för delsträckor utan redovisar här kommentarer på principiella lösningar. I Länsstyrelsens arbete med klimatanpassning är en viktig utgångspunkt att i första hand titta på möjligheterna att tillåta de naturliga processerna att verka vid en stigande havsnivå. Längs Trelleborgs kust saknas sådana förutsättningar längs stora delar av kusten eftersom bebyggelse och infrastruktur är placerad nära strandlinjen. Kustområdet från campingen öster om Dalköpingeåns utlopp till hamnen i Gisslövs läge är ett område med god tillgång på sand där det finns förutsättningar för stranden att dra sig tillbaka utan att väsentlig bebyggelse och infrastruktur tar skada. Kommunen har inte heller föreslagit kustskydd längs denna sträcka. En annan sträcka där det kan vara möjligt med en naturlig kustdynamik även i framtiden är mellan Smygehamn och Beddingestrand. Inte heller här föreslås åtgärder. I de fall det inte är möjligt för strandlinjen att dra sig tillbaka utan omfattande skador på bebyggelse och infrastruktur kan det vara lämpligt att försöka genomföra naturbaserade klimatanpassningsåtgärder. Naturbaserade åtgärder kan ibland också behöva kombineras med planerad reträtt för enstaka byggnader eller bebyggelsegrupper för att få god effekt. Länsstyrelsen menar också att hårda lösningar såsom stenskoningar bör undvikas som kustskydd.

Kommunen beskriver fyra anpassningsstrategier. För befintlig bebyggelse är huvudstrategin försvar. Stora markområden avsätts för skyddsåtgärder i planförslaget. Att stora arealer avsätts innebär att det finns stora möjligheter att hitta de bästa platserna för skydd vid kommande detaljerad planering av skyddsåtgärder. Samtidigt innebär detta till viss del en begränsning för andra intressen att utvecklas. När åtgärder beskrivs för delområden framgår det att huvudstrategin utanför centrala Trelleborg är invallning av i princip all bebyggelse och infrastruktur. Länsstyrelsen efterlyser en tydligare redovisning av vilka material och massor som avses användas till skyddsvallar då detta kan påverka sekundära processer såsom erosion och miljöpåverkan av omgivande mark- och vattenområden.

Permanent skyddsvallar innebär en fixering av strandens läge och hindrar på sikt, vid en permanent höjning av havets medelvattennivå, dynamiska kustprocesser som är en förutsättning för biologisk mångfald. En fixerad kustlinje äventyrar på sikt också

rekreationsmöjligheterna. Länsstyrelsen uppfattar det som att planförslaget innebär att markområden mellan befintlig bebyggelse och strandlinjen generellt reserveras för skyddsåtgärder, vilket innebär att andra verksamheter undviks. Att andra verksamheter undviks innebär att det finns ett handlingsutrymme för att genomföra de klimatanpassningsåtgärder som är mest optimala utifrån flera perspektiv när det blir aktuellt att genomföra åtgärder.

I planförslaget finns flera exempel på där skyddsvallar föreslås i anslutning till markområden där det finns en liten areal tillgänglig mark mellan strandlinjen och bebyggelsen exempelvis i Skåre, Gislövs strandmark, väster om Böste. I anslutning till dessa delsträckor föreslås att skyddsvallar förses med stenskoningar på utsidan som förstärkning. Länsstyrelsen anser generellt att detta är en olämplig metod då erosionen kan förstärkas och påverka angränsande områden negativt såväl i vattnet som på land. Kommunen bör i sådana områden överväga andra alternativ. Flacka vallar med vegetation i lermaterial har ofta motståndskraft mot erosion. I sådana områden kan också vallar kombineras med strandfodring utanför för att undvika påverkan på vallen. Ytterligare ett alternativ kan vara att planera för reträtt för enstaka bebyggelse så att skydd kan anläggas på längre avstånd från strandlinjen för att motverka erosion av skyddsåtgärden.

För vissa delsträckor föreslås skyddsvallar som påminner om befintliga sanddynor t.ex. i Beddingestrand. Det är svårtolkat vad som avses med dessa åtgärder. Länsstyrelsen ser gärna att kommunen undersöker möjligheten att i sådana områden försöka genomföra naturanpassade åtgärder som kan omfatta att anlägga sanddynor och att genomföra strandfodring och på så sätt tillåta en naturlig kustdynamik där sedimentations- och erosionsprocesser tillåts.

KOMMENTAR

Handlingen kommer inte att kompletteras med risk för ras och skred inom ramen för denna TÖP eller aktuella planperiod. Detta kommer hanteras i det kommande arbetet med skyfallsplan.

TÖP:en har kompletterats med en tydligare beskrivning av lämpliga åtgärder i olika situationer. Konkret innebär det att naturliga processer, naturlig tillbakadragning, förespråkas på platser där stranden kan dras tillbaka utan att bebyggelse och infrastruktur tar skada, t.ex. natur- och parkområden.

MILJÖKVALITETSNORMER FÖR VATTEN

TÖP2035 saknar en beskrivning av hur miljö kvalitetsnormer för vatten påverkas av föreslagna åtgärder. I planförslaget och

i miljökonsekvensbeskrivningen förs ett resonemang om att översvämning av jordbruksmark från havet kommer att leda till ökat läckage av näringsämnen och bekämpningsmedelsrester. Resonemanget vidareutvecklas inte i dokumenten. När det gäller läckage av närsalter är resultatet av en översvämning inte helt självklart. Läckage av fosfor från åkermark sker främst genom erosion. Ett ökat fosforläckage skulle i så fall kräva att det sker ytavrinning som eroderar åkermarken och en transport av eroderat fosfor tillbaka till havet. Med tanke på att åkermarken befinner sig en bit från havet kan man också tänka sig att havsvatten tillförs åkermarken och blir stående där. I sådana situationer kan anaeroba processer gynnas såsom denitrifikation. Om denitrifikationsprocesser gynnas kan en översvämning snarare leda till ett minskat läckage av kväve från åkermarken. Om det finns en påverkan till följd av ökat läckage från översvämmad åkermark bör denna i så fall kvantifieras.

Länsstyrelsen efterlyser en beskrivning av hur föreslagna åtgärder kan påverka berörda vattenförekomster. Som exempel kan nämnas att slussportar föreslås i anslutning till utloppen av flera av vattendragen. Påverkan på vattendragens hydromorfologi av sådana åtgärder behöver beskrivas. Bland åtgärdsförslagen nämns också åtgärder i vattendragen som fördröjer vattnet uppströms. Sådana åtgärder kan beroende på hur de utformas innebära såväl positiva som negativa effekter på miljökvalitetsnormerna. Kustskydd i nära anslutning till kustvattenförekomster kan om de innebär en ökad erosion också innebära påverkan på miljökvalitetsnormerna.

KOMMENTAR

MKB har kompletterats med en fördjupad beskrivning av påverkan på MKN.

RIKSINTRESSEN

Länsstyrelsen anser att TÖP2035 generellt behöver förtydligas avseende vilka riksintressen som påverkas av planförslaget samt hur kommunen avser att dessa ska tillgodoses, det vill säga hur den mark- och vattenanvändning som föreslås kan genomföras utan risk för påtaglig skada på riksintressenas värden som kan finnas på en specifik plats. Riksintresse för kommunikationer beskrivs under ett särskilt sådan redovisning vilket Länsstyrelsen menar behöver framgå. Det behöver vidare förtydligas när planförslaget bedöms påverka riksintressen och när det istället handlar om påverkan på allmänna intressen. Det framgår i sammanhanget inte heller tydligt hur tillägget ska läsas tillsammans med gällande Översiktsplan för orter och landsbygd 2028 samt Fördjupning av översiktsplan för Trelleborgs stad 2025. TÖP2035 hänvisar till att det i Översiktsplan för orter och landsbygd 2028 finns en mer omfattande beskrivning av områden av riksintresse för kulturmiljövård, friluftsliv, naturvård m.m. Länsstyrelsen menar att det är otydligt vad detta innebär för förståelsen av aktuellt planförslag. Kommunen bör även förtydliga vilka textavsnitt som är hämtade direkt ur respektive riksintresses värdebeskrivning/funktionsbeskrivning, samt vilka delar som utgör kommunens tolkning/beskrivning av riksintressena. Utöver ovan nämnda generella synpunkter lämnar Länsstyrelsen här några områdesspecifika kommentarer:

Riksintresse för yrkesfiske (3 kap. 5 § MB)

Planförslaget behöver kompletteras med beskrivning av hur kustskydd och stigande havsnivå kan komma att påverka riksintresse för yrkesfiske, Fiskehamn i Trelleborg [RI YF H31].

KOMMENTAR

Handlingen har kompletterats med kommunens bedömningar kring respektive riksintressen och dess påverkan, likt beskrivningen riksintresse kommunikation som fanns i samrådshandlingen.

Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6 § MB)

Så som lyfts fram av planförslaget kan stora kulturmiljövården gå förlorade vid översvämning och erosion. Samtidigt är det en avvägning mellan att skydda miljöer och att utforma skydden på ett sådant sätt att de inte direkt eller indirekt har negativ inverkan på kulturmiljöerna längs kusten. Även om skydden kommer att anpassas efter de befintliga omgivningarna vill Länsstyrelsen uppmärksamma att det kommer att krävas ytterligare utredningar vid detaljprojektering av varje enskilt område för att säkerställa att riksintressanta värden inte skadas. Vissa områden eller vissa delar av riksintresseområden kan var tåliga mot åtgärder, exempelvis högre stenskodda vallar, medan andra delar kan påverkas negativt även av lägre vallar. Detta gäller i synnerhet om de bryter siktlinjer och kopplingar som är av betydelse för riksintressets motiv och uttryck. Länsstyrelsen ser att det är främst åtgärder som planeras på lång sikt som riskerar att skada riksintressena, då de generellt är mer omfattande ingrepp som får större inverkan på landskapet. Frågan behöver följas upp i efterföljande planering och prövningar.

Länsstyrelsen ser inte att riksintresset Sjörup - Charlottenlund – Snårestad [M:K 158] berörs av TÖP2035. I miljökonsekvensbeskrivningen på sidan 33 står att "Kulturmiljöer kan vara utpekade som riksintressen i en översiktsplan eller i ett kulturmiljöprogram." Länsstyrelsen vill förtydliga att beslut om riksintresse för kulturmiljövården sker på nationell nivå av Riksantikvarieämbetet. Däremot sker dialogen mellan stat och kommun kring riksintresset genom översiktsplanen.

KOMMENTAR

Handlingen har kompletterats med kommunens bedömningar kring respektive riksintressen och dess påverkan, likt

beskrivningen riksintresse kommunikation som fanns i samrådshandlingen.

Riksintresse friluftsliv (3 kap. 6 § MB)

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs på sidorna 45-46 påverkan från nollalternativet respektive planförslaget på riksintressen för friluftsliv, kommunikation och högexploaterad kust. Den sammanfattande bedömningen är att nollalternativet får "Stora negativa konsekvenser", då kustnära områden för friluftsliv kan gå förlorade på lång sikt och det inte finns någon samlad plan på hur friluftsliv och kommunikation ska skyddas. Planförslaget bedöms däremot ge "Positiva konsekvenser" i detta sammanhang, bl.a. då områden som är viktiga för friluftslivet ska bevaras eller återskapas och då man avser att motverka kommande påverkan av stigande havsnivå på friluftslivet.

Länsstyrelsen anser att bedömningen är missvisande. Nollalternativet verkar ha jämförts med dagsläget, medan planförslaget verkar jämföras med en utveckling enligt nollalternativet. Både planförslaget och nollalternativet får förväntas medföra en förlust av områden av värde för friluftslivet utmed kusten, inklusive påverkan på områden av riksintresse, vilket kan medföra att utvecklingen innebär stora negativa konsekvenser. I planförslaget föreslås skydd av befintliga friluftsområden i mycket begränsad utsträckning. Det enda natur- och artområde som föreslås skyddas mot översvämningar i ett längre perspektiv är det kommunala naturreservatet Fårabackarna. Ändå vägs förlusten av områden för friluftsliv in som en tungt vägande aspekt för nollalternativet, men inte för planförslaget. I andra delar av samrådsunderlaget anges att vallar kan medföra barriäreffekter för människor och djur och en begränsning av möjligheten att passera eller vistas på stranden, men detta tas inte upp i bedömningen av konsekvenser av planförslaget. Länsstyrelsen ifrågasätter därför bedömningen att planförslaget innebär sådana positiva effekter för friluftslivet jämfört med nollalternativet att det innebär "Positiva konsekvenser". Sammantaget efterfrågar Länsstyrelsen i TÖP2035 ett utvecklat resonemang avseende påverkan på riksintresse för friluftsliv.

KOMMENTAR

MKBn har kompletterats.

Riksintresse naturvård (3 kap. 6 § MB)

I miljökonsekvensbeskrivningen föreslås att möjligheten att strandfodra i havet i anslutning till riksintresset Måkläppen-Limhamnströskeln [N 91] bör studeras, som ett led i att skydda Skåre på längre sikt. Riksintresset innefattar områden med ålgräs med artrik och varierande

fauna och är ett viktigt produktionsområde för fisk och andra marina organismer med betydelse för många fågelarter och sälar. Som miljökonsekvensbeskrivningen anger kan strandfodring i detta område innebära stora negativa konsekvenser på den marina miljön längs med kuststräckan Fredshög-Stavstensudde. Länsstyrelsen menar att det, på grund av den potentiellt stora påverkan på såväl havsmiljön som riksintresset, är viktigt att utreda alternativa lösningar innan utfyllnad av havet övervägs. Under avsnittet Riksintresse naturvård på sidorna 25-26 i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs riksintresset Måkläppen-Limhamnströskeln [N 91]. Kommunen behöver i det här sammanhanget även beskriva riksintresset Dalköpinge ängar [N90].

KOMMENTAR

Handlingen har kompletterats med kommunens bedömningar.

Riksintresse kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen menar att åtgärderna i planförslaget inte är tillräckligt väl beskrivna för att det ska vara möjligt att se vilka effekter de kan få på riksintresse för kommunikationer. Förslag på invallningar i kombination med slussportar som i sin tur leder till behov av magasin för att kunna pumpa ut vatten i havet vid extremsituationer planeras i nära anslutning till riksintressena för kommunikation. Dessa konstruktioner innebär en ökad risk- och sårbarhet för samhället och kräver underhåll för att fungera säkert när de behövs. Det hade varit önskvärt om TÖP2035 samlat redogör för de skyddsåtgärder som är relevanta för respektive riksintresse för kommunikationer och när i tid som åtgärderna behöver vara på plats. Länsstyrelsen efterfrågar även förtydligande när och hur utpekade skyfallsutredningar som berör riksintressena behöver tas fram. Kommunen bedömer att planförslaget innebär att möjlighet finns att skydda infarten till Trelleborg samt till Trelleborgs hamn mot stigande havsnivåer. Länsstyrelsen saknar i sammanhanget en bedömning avseende påverkan på järnvägen.

KOMMENTAR

Skyfallshantering kommer att hanteras separat. Kommunen har tagit fram ett förslag till projektplan för skyfall. Gällande infrastruktur har kommunen tagit fram förslag. Kommunen behöver föra dialog tillsammans med Trafikverket för att landa i hur infrastrukturen ska skyddas i ett längre perspektiv.

Riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 4 § MB)

TÖP2035 saknar helt en beskrivning av riksintresse för högexploaterad kust enligt 4 kap. 4 § MB. Länsstyrelsen konstaterar att

riksintresset är kortfattat hanterat i MKB:n men inte helt korrekt beskrivet. Riksintresseområdet är i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området. Enligt regeringens proposition (1985/86:3) med förslag till lag om hushållning med naturresurser mm anges att syftet med riksintresset för kustzonen är att "skydda de förhållandevis begränsade kustavsnitt som är någorlunda oexploaterade och har stora värden med hänsyn till naturvärden och kulturminnesvärden, så att de kan utnyttjas för friluftsliv och rekreation på ett allsidigt sätt". I propositionen framgår det att man vid planering inom riksintresset behöver göra noggranna överväganden när det gäller valet av plats för exploatering samt att särskilda krav på utformningen av anläggningar måste ställas så att de t.ex. kan anpassas till landskapsbilden och de värden som finns i kulturmiljön i övrigt.

Riksintresset berör hela planområdet och Länsstyrelsen saknar kommunens bedömning av hur riksintresset tillgodoses. Länsstyrelsen konstaterar att det av handlingarna inte framgår om de föreslagna skyddsåtgärderna bedöms omfattas av undantagsregeln 4 kap. 1 § andra stycket MB. Det vill säga vilka ingrepp i miljön som kommunen bedömer utgör utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet. Enligt prop. 1985/86:3 menas en sådan utveckling omfatta förändringar av bebyggelse och anläggningar som behövs med hänsyn till normal befolkningsutveckling, förändringar i bostadsstandarden, behovet av trafikleder, grönområden, service, sysselsättning etc. Kommunen behöver redogöra för sin bedömning av om, och i så fall inom vilka delar, föreslagna skyddsåtgärder är av sådan karaktär att de kan omfattas av undantagsregeln. Om undantagsregeln inte kan tillämpas ska ingrepp i miljön då prövas utifrån vad genomförandet av planförslaget innebär för de samlade natur- och kulturvärden inom riksintresseområdet för högexploaterad kust enligt 4 kap. 4 MB. I en sådan redovisning behöver bedömningar även göras i ett större sammanhang och utgå från de värden som finns i området i sin helhet, landskapliga samband samt med beaktande av kumulativa effekter.

KOMMENTAR

Handlingen har kompletterats med kommunens bedömningar kring respektive riksintresse.

MELLANKOMMUNAL SAMORDNING

Planförslaget redovisar att det finns behov av samordning med Skurups kommun om åtgärder i anslutning till Skateholm och Tullstorpsån. Länsstyrelsen kan bekräfta att det kan finnas behov av ett gemensamt angreppssätt för skydd över kommungränserna då Bingsmarken som angränsar till Skateholm har likartade egenskaper. Länsstyrelsen ser fram emot en fortsatt dialog och samarbete mellan Trelleborgs och Skurups kommun. MKB:n redovisar att det inte föreligger översvämningsrisk i gränsområdet mellan Vellinge och Trelleborgs kommun. Då varken Vellinge eller Trelleborgs kommuner planerar översvämnings- eller erosionsåtgärder i närheten

av kommungränsen bedömer Länsstyrelsen att behovet av mellankommunal samverkan om åtgärder inte är så angeläget i nuläget.

KOMMENTAR

Kommunen instämmer med Länsstyrelsen att det finns behov av kommunala samordningar längst Skånes kust.

STRANDSKYDD

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att strandskyddet avses upphävas vid detaljplanläggning för de föreslagna åtgärderna, alternativt hanteras genom dispens. Anpassningar planeras för att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområdet efter anläggandet samt minimera påverkan på naturvärdena. Länsstyrelsen menar att hantering av strandskyddet vid anläggning av vallar och andra skyddsåtgärder i första hand ska hanteras genom dispens från strandskyddet, vilket behöver framgå av planförslaget. Syftet med strandskyddet är att trygga allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet längs stränderna. Många av de föreslagna skydden placeras även nära strandlinjen, där värdena för friluftsliv och växt- och djurliv är särskilt höga och där krav finns om att bevara en fri passage mot strandlinjen. Upphävande av strandskyddet i detaljplan innebär att strandskyddet tas bort helt från området under planens livslängd, och är en mer ingripande åtgärd än dispens, där skyddet finns kvar och skyddar området mot andra åtgärder som kan påverka strandskyddets syften negativt. Upphävande bör tillämpas främst i de fall där området kommer att förlora sina värden för strandskyddets syften efter att åtgärden genomförs och det inte bedöms möjligt att hantera åtgärden genom dispens. I de fall där tillstånd för vattenverksamhet också krävs för anläggande av kustskydden, t.ex. vallar, kan det vara lämpligt att låta prövningen av dispens enligt strandskydd ingå i tillståndsprövningen.

På sidan 55 i planförslaget anges att upphävande av delar av strandskyddet kan övervägas för att säkerställa att strandskyddet inte ska utgöra ett hinder för anläggning av översvåmningsåtgärder som vall eller mur, med hänvisning till (Länsstyrelserna 2012). Denna källa saknas i källhänvisningen. Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande av vad detta hänvisar till.

Generellt strandskydd om 100 meter från strandlinjen, samt utvidgat strandskydd om 100-300 meter längs stora delar av Trelleborgs kust, utgår från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Detta innebär att en förändrad kustlinje med nytt normalt medelvattenstånd kommer att påverka strandskyddets utbredning på längre sikt. Detta avser de sträckor där en 'flytande' strandskyddsgräns gäller, som redovisas med streckad linje i Länsstyrelsens beslut om översyn av strandskyddet i Trelleborgs kommun samt i tillhörande digitalt kartunderlag. 'Fast' strandskydd som redovisas med heldragen linje avser enbart det område som avgränsats i kartunderlaget,

och dess utbredning förändras därmed inte med eventuella ändringar av strandlinjens läge. Länsstyrelsen noterar att en ändring av medelvattenståndet kan innebära att nya markområden längre inåt land kan hamna inom strandskydd på sikt, vilket bör hållas i åtanke vid planering och utformning av kommande kustskyddsåtgärder. Länsstyrelsen ser en risk att lokala skyddsåtgärder och kortsiktiga skydd, men även skyddsvallar som uppförs nära bostäder, kan leda till en ökad privatisering eller intryck av privat egendom utmed kusten. Erosion och havsnivåhöjningar kommer att innebära att bebyggelse hamnar närmare kustlinjen jämfört med i dagsläget, där befintlig fri passage mot bostadshus och verksamheter därmed krymper. Särskild hänsyn bör tas vid utformning och placering av kustskydd, så att det inte medför att tillgängliga områden utmed kusten "byggs in" eller avgränsas för privat bruk.

Kommunen anger att en utgångspunkt för planförslaget är att hela kusten, även i framtiden ska vara tillgänglig, och att det ska vara möjligt att förflytta sig längs hela den sammanhängande kustzonen. Länsstyrelsen konstaterar att detta speglar strandskyddets syften.

På sidan 28 i MKB:n anges angående nollalternativet att det inte bedöms ge upphov till några konsekvenser avseende strandskydd. I samma stycke anges att förskjutning av strandlinjen ger negativa konsekvenser avseende strandskydd. Länsstyrelsen efterfrågar att detta stycke förtydligas, så att det framgår om nollalternativet bedöms innebära konsekvenser eller inte.

Länsstyrelsen menar att negativ påverkan på strandskyddets syfte från anläggande av vallar behöver hanteras mer utförligt i MKB:n. Kustskydden föreslås i stor utsträckning att placeras nära strandlinjen, på ytor som har stor betydelse för strandskyddets syften och där fri passage ska hållas enligt 7 kap. 18 f § MB. De kustskydd som föreslås i planförslaget uppgår till en ca 14,5 km lång sträcka, av okänd bredd. Upphävande av strandskydd för anläggande av kustskydd innebär en omfattande negativ påverkan på strandskyddets syfte. Även vid hantering genom dispens, som innebär mindre påverkan än upphävande av skyddet, påverkas strandskyddsområdet väsentligt av uppförandet av fasta skydd. Länsstyrelsen instämmer inte att planförslaget kan förväntas medföra enbart relativt små negativa konsekvenser med avseende på strandskydd, baserat på vad som redovisas.

KOMMENTAR

Handlingen har förtydligats att skyddsåtgärder på allmän plats i första hand ska hanteras genom dispens, då bl.a. allmänhetens tillträde inte kommer att påverkas.

Handlingen uppdateras med beskrivning om att upphävande av strandskyddet endast bör tillämpas i de fall där området

kommer att förlora sina värden för strandskyddets syften efter att åtgärden genomförs och det inte bedöms möjligt att hantera åtgärden genom dispens. Tillämpas även vid planläggning för kvartersmark på utfylld mark (som planerar att bli ett strategiskt skydd genom stadsutveckling i Trelleborgs stad). I de fall där tillstånd för vattenverksamhet också krävs för anläggande av kustskydden, t.ex. vallar, ska prövning av dispens enligt strandskydd ingå i tillståndsprövningen.

Ändring av medelvattenståndet kan innebära att nya markområden längre inåt land kan hamna inom strandskydd på sikt, vilket bör beaktas vid utformning av kommande kustskyddsåtgärder. TÖP kompletteras med att utformningen och placeringen av kustskydd, så att det inte medför att tillgängliga områden utmed kusten "byggs in" eller avgränsas för privat bruk.

Beskrivning av nollalternativets konsekvenser på strandskyddet i MKBn har justerats och MKBn har kompletterats med mer utförlig bedömning för skyddens kumulativa påverkan på strandskyddet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (MKB)

Länsstyrelsen menar att miljökonsekvensbeskrivningen inte tillräckligt väl har identifierat, beskrivit och bedömt rimliga alternativ. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna om att det redovisade nollalternativet inte utgör ett sådant alternativ som avses i 6 kap. 11 § punkt 2 MB; miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs ska redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen oavsett (6 kap. 11 § punkt 3a MB).

Länsstyrelsen bedömer att ett rimligt alternativ för många av de föreslagna delsträckorna, där skyddsvallar föreslås och i synnerhet när de placeras nära strandlinjen, är planerad reträtt för särskilt utsatta fastigheter kombinerat med naturbaserade lösningar såsom restaurering av sanddynor och i vissa fall strandfodring (se även avsnittet Befintlig bebyggelse - ras, skred och erosion i ett förändrat klimat i yttrandet). Naturbaserade lösningar kan i förhållande till hårda skydd minska risken för att störa och förändra den naturliga sedimentdynamiken och strömförhållanden, vilket i förlängningen kan minska risken för erosion på andra platser. Vidare kan hårda skydd eller andra fasta strukturer ge upphov till fenomenet coastal squeeze, vilket innebär att ekosystem i strandmiljön trängs undan eftersom de inte kan retirera längre inåt land på grund av hinder. Anläggande av fasta strukturer i syfte att skydda naturområden kan i många fall också få motsatt effekt vid kusten om kopplingen till havet och havsområdet är en förutsättning för ekosystemet och dess värden. För mer information avseende naturbaserade lösningar rekommenderar Länsstyrelsen Naturvårdsverkets rapport *Naturbaserade lösningar – ett verktyg för klimatanpassning och andra samhällsutmaningar*.

Under rubriken Kumulativa effekter i MKB:n beskrivs enbart planförslaget effekter i förhållande till projekten Sjöstaden och Västra Sjöstaden samt samverkan med grannkommuner. Här efterlyser Länsstyrelsen ett resonemang om vad de samlade effekterna av att valla in så långa kuststräckor som föreslås i planförslaget. De samlade effekterna behöver belysas för olika tidshorisonter avseende kulturmiljö, naturmiljö och rekreationsintressen längs kusten. Andra kumulativa effekter som är relevanta för kommunen att ta ställning till är exempelvis vilka konsekvenser anläggande av fasta skydd innebär kopplat till en ökad erosion samt risken för instängda och översvämningskänsliga områden bakom anlagda vallar.

Det framgår av MKB:n att sanden för planerad strandfodring av Västra Stranden planeras att hämtas från en täkt ute till havs. Det framgår däremot inte från vilken plats sanden kommer att hämtas, inte heller varifrån material för övriga områden där strandfodring föreslås ska hämtas. Länsstyrelsen anser att även påverkan på de marina områden som sanden hämtas ifrån bör ingå i bedömningen av åtgärdens påverkan på naturvärden, och efterfrågar att detta lyfts in och hanteras i MKB:n. Materialet bör inte hämtas från känsliga naturområden av värde för växt- och djurlivet. Strandfodring kan även innebära stora effekter på naturmiljön och artsammansättningen på den plats som fylls ut, t.ex. om främmande material för platsen förs dit (exempelvis grus och sand av grövre kornstorlek än den befintliga). Länsstyrelsen efterfrågar att påverkan på naturvärden från strandfodring tydligare beskrivs och vägs in i planförslaget samt i MKB:n. Länsstyrelsen menar att MKB:n bör förtydligas avseende dess bedömningsgrunder. Av tabellen på sidan 7 är det oklart om endast värdet av berörda miljöaspekter varit vägledande för bedömningarna eller om även omfattningen av bedömd påverkan vägts in.

KOMMENTAR

Bedömningen av konsekvenser utgår från bedömd påverkan och värdet eller känsligheten för respektive miljöaspekt. Den påverkan som antas ske och det antagna värdet vägs ihop till en antagen effekt och konsekvens. MKB:n har uppdaterats till granskning.

SKYDDADE OMRÅDEN

Av planhandlingarna framgår att statliga skyddade naturområden så som naturreservat och naturvårdsområden inte avses skyddas mot översvämnning och erosion i första hand, utöver det kommunala reservatet Fårabackarna. Kustskydd kan dock vara aktuella att anlägga inom skyddade områden i vissa fall, t.ex. vid reservatet Beddinge strandhed där en vall föreslås i kanten av det skyddade området. Länsstyrelsen noterar att åtgärder som t.ex. kan påverka friluftslivet eller skada växt- och djurlivet i skyddade områden vanligen är förbjudna utan dispens eller tillstånd enligt naturreservatsföreskrifterna, liksom uppförande av fasta anläggningar. Anläggande av

kustskydd inom sådana skyddade områden kräver därmed dispens och tillstånd, vilket bör vägas in i den fortsatta processen. Länsstyrelsen erinrar att åtgärder som kan innebära skada på naturvärden eller friluftslivet inom de skyddade områdena endast i undantagsfall kan lämnas dispens eller tillstånd för. Om skyddsåtgärder ska anläggas i skyddade områden behöver skydden anpassas till detta.

KOMMENTAR

Noterat.

ÖVRIGA NATURVÄRDEN

Invasiva arter är ett problem på många håll i Skåne, och det är vanligt att arter sprids till nya platser genom att massor kontaminerade med växtmaterial och fröer används i olika anläggningsprojekt. Länsstyrelsen efterfrågar att kommunen tar upp risk för spridning av invasiva arter till följd av planförslaget, samt säkerställer i kommande projekt att invasiva arter inte sprids vid masstransporter etc. Albäcksskogen och Fågelviks ängar med omnejd är viktiga naturområden med höga naturvärden. På sidan 22 i planförslaget anges att det inte bedöms vara motiverat att anlägga skydd mot temporär översvämning av områdena, då värdena inte antas ha någon betydande sårbarhet mot översvämning. Genom området finns dock ett markreservat för planerade skyddsåtgärder till år 2080, som beskrivs på sidan 23. Länsstyrelsen efterfrågar att det förtydligas att åtgärder föreslås inom naturområdet.

KOMMENTAR

Gällande naturområdena så anser kommunen att den stora påverkan på områdena bedöms ske på lång sikt, efter år 2125. Det innebär att kommunen inte tar ställning till det inom ramen för denna TÖP eller aktuell planperiod. Det innebär att frågan behöver utredas längre fram i kommande översiktsplaner.

VATTENVERKSAMHET

Kommunen beskriver att flera av de föreslagna åtgärderna innebär tillståndspliktig vattenverksamhet. Länsstyrelsen kan bekräfta att så är fallet och att kommunens huvudalternativ i form av skyddsvallar och murar är att betrakta som markavvattningsåtgärder. Markavvattningsåtgärder kräver alltid tillstånd och prövas av Länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolen. I Skåne finns ett generellt förbud mot markavvattningsåtgärder. Dispens från förbudet måste först beviljas av Länsstyrelsen, alternativt i samband med prövningen i mark- och miljödomstolen. Länsstyrelsen vill i sammanhanget upplysa kommunen om möjligheten att bilda markavvattningsåtgärder enligt lagen (1998:812) om särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. I en markavvattningsåtgärdsföretag fördelas kostnaderna för åtgärder och underhåll baserat på

nyttan av åtgärden. Att bilda markavvattningssamfälligheter kan ses som ett alternativ till att bilda gemensamhetsanläggningar så som kommunen föreslår på s 59.

KOMMENTAR

Kommunen har i granskningshandlingen lagt till detta som ett möjligt alternativ i kapitlet om genomförande.

FORNLÄMNINGAR

En fornlämning är en lämning från människors verksamhet från forna tider, av äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Till varje fornlämning hör också ett fornlämningsområde som definieras av Länsstyrelsen. 2 kap. kulturmiljölagen innehåller bestämmelser gällande fornlämningar och fornlämningsområden. För ingrepp i fornlämningar och fornlämningsområden krävs tillstånd av Länsstyrelsen. Även oregistrerade fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen. Det finns en stor mängd fornlämningar i det aktuella området och som kan komma att påverkas av åtgärderna, både direkt och indirekt. Vissa av dessa är angelägna att bevara med höga kunskaps- och upplevelsevärden. Länsstyrelsen rekommenderar att Trelleborgs kommun genomför ett samråd med Länsstyrelsen enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen i så god tid som möjligt för att identifiera bevarandevärda fornlämningar som riskeras att påverkas av åtgärderna. Exempel på platser i urval med bevarandevärda fornlämningar inom Trelleborgs kommun som kan påverkas är gravarna vid Smygehuk-Beddinge (L1988:5388, L1988:4093 m.fl.) flatmarksgravar vid Böste (L1989:8623, L1989:9253 m.fl.), höggravfältet vid kosrningen Kämpingevägen E6:an (L1988:4663), kapellruinen vid Gislövs läge (L1988:1531), Skateholmsboplatserna (L1988:8176 m.fl.) och de många skanslämningarna från 1700-talet längs kusterna, t.ex. vid Skåre (L1988:4920). De kända fornlämningarna är bara en del av det totala antalet fornlämningar och Länsstyrelsen har därför möjlighet att ställa krav på arkeologisk utredning enligt 2 kap. 11 § kulturmiljölagen när ett större markområde tas i anspråk. En utredning genomförs i syfte att ta reda på om fornlämning berörs av ett arbetsföretag och kan bli aktuell inför ert arbete.

KOMMENTAR

Handlingen har uppdaterats om att samråd behöver genomföras med LST enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen vid vidare utredning av skydden.

STATLIG INFRASTRUKTUR

Länsstyrelsen menar att TÖP2035 utöver riksintressant transportinfrastruktur även behöver behandla relevanta åtgärder för de statliga vägar som trafikförsörjer samhällena längs med kusten. Länsstyrelsen menar att kommunen kan klara att skydda samhällena från

översvämning, men vägsträckorna mellan samhällena kan fortsatt riskera att bli översvämmade eller erodera bort. Det är troligen inte rimligt att skydda hela vägsträckan från erosion och översvämning varför kommunen tillsammans med Trafikverket behöver analysera när eller vid vilka havsnivåer vägen behöver flyttas och hur detta kan göras utan att ändamålet med vägen förloras.

KOMMENTAR

Det finns ett pågående arbete med ÄVS väg 9 med fokus på klimatanpassning och skydd. Handlingen kompletteras så långt som möjligt med lärdomar från detta pågående arbete.

BEREDSKAP OCH RISK/SÅRBARHET

Länsstyrelsen kan inte utläsa om kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har utgjort ett underlag till TÖP2035. Relevanta slutsatser från en sådan analys med fördel kan arbetas in i planförslaget. Likaså kan kommunala handlingsprogram och övriga arbete enligt lag om skydd mot olyckor vara ett användbart underlag i kommunens arbete med TÖP2035. I oktober 2020 tog MSB tillsammans med andra aktörer fram en förenklad och tydligare definition av samhällsviktig verksamhet. Den uppdaterade definitionen lyder: "Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet." Länsstyrelsen rekommenderar att ovanstående definition används som en utgångspunkt i TÖP2035. Länsstyrelsen rekommenderar vidare att TÖP2035 tydligare redovisar hur hänsyn har tagits till berörda samhällsviktiga funktioner.

KOMMENTAR

Kommunens Risk- och sårbarhetsanalys har varit ett underlag i arbetet med TÖP:en. I RSA:n finns i dagsläget inte översvämning av kommunala verksamheter med som en extraordinär händelse.

Handlingen uppdateras med ovanstående definition av samhällsviktig verksamhet. Handlingen uppdateras även med information om hur dessa har hanterats som underlag i arbetet med planförslaget.

VA

Planförslaget lyfter fram att de tekniska försörjningssystemen för dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten behöver utformas så att de inte skadas av en förändrad grundvattensituation. Länsstyrelsen rekommenderar att planförslaget relateras till kommunens antagna VA-plan Trelleborg 2020-2024 för att integrera dessa perspektiv i föreliggande tillägg till översiktsplan. Exempelvis är detta

relevant gällande risker för saltvatteninträngning i enskilda brunnar. Planförslaget pekar ut avloppsreningsverk som en samhällsviktig funktion. Länsstyrelsen saknar ett utvecklat resonemang avseende vilka konsekvenser en höjd havsnivå kan innebära för kommunens avloppsreningsverk. Vid kraftiga stormar ser Länsstyrelsen redan idag exempel på att avloppsreningsverk slås ut och med stigande havsnivåer kommer dessa störningar sannolikt öka.

KOMMENTAR

Kommunens ambition är att reningsverket ska skyddas av ett heltäckande skydd längs med kusten. Möjlighet finns även att valla in reningsverket i direkt anslutning till anläggningen om det heltäckande skyddet inte skulle komma till stånd.

INFORMATION OM STATLIGT STÖD

Regering och riksdag har nyligen fattat beslut om en satsning på klimatanpassning som bl.a. innebär en höjning av MSB:s anslag för kommuners förebyggande åtgärder mot naturolyckor, från cirka 25 miljoner kronor till drygt 520 miljoner kronor. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att det därmed finns goda möjligheter för Trelleborgs kommun att söka statligt stöd för finansiering av skyddsåtgärder framöver. Mer information om statsbidraget och hur kommunen kan söka finns här: <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/statsbidrag-vid-naturolyckor/>

KOMMENTAR

Tack för upplysningen!

PLANFÖRSLAGETS TYDLIGHET OCH LÄSBARHET

TÖP2035 saknar en samlad mark- och vattenanvändningskarta för hela planområdet. Kommunen har under samrådet meddelat att vissa områden inte tagits med i samrådshandlingen på grund av layoutskäl men att man avser att redovisa hela kuststräckan i granskningshandlingen. Länsstyrelsen förutsätter att planförslaget kompletteras i detta avseende.

KOMMENTAR

En karta som visar hela skyddets utbredning har lagts till i granskningshandlingen.

Det framgår att markanvändningskartorna i TÖP2035 är en vidareutveckling av tidigare framtagna markanvändningskartor i Översiktsplan för orter och landsbygd 2028 samt samrådshandling Fördjupad översiktsplan för Trelleborgs stad 2035. TÖP2035 redovisar områden med markanvändningen *Nytt område för blandad bebyggelse* samt *Nytt verksamhetsområde*. Det är oklart om dessa områden är utpekade i gällande översiktsplan eller om de ingår i kommunens pågående ÖP-arbete. Vid redovisning av den formella markanvändningen påminner Länsstyrelsen om att det tematiska tillägget behöver förhålla sig till gällande översiktsplan. Se även kommentarer under avsnittet *Generella synpunkter* i yttrandet.

KOMMENTAR

TÖP:en pekar inte ut nya förslagna bebyggelseområden. TÖP:en pekar ut områden som behöver skyddas och följer de markanvändningskartor som finns i ÖP (2028) och utställningshandling FÖP (2035). Handlingen har förtydligats gällande detta.

Länsstyrelsen vill påminna om att planförslaget ska utformas så att innebörden av det tydligt framgår och att kommunen behöver redovisa planens väsentliga konsekvenser. Länsstyrelsen kan konstatera att konsekvensavsnittet i TÖP2035 är mycket kortfattat och bedömer att detta inte ger en tillräcklig förståelse för planförslagets väsentliga konsekvenser. Då planförslaget både redovisar åtgärder inom planperioden och på längre sikt är det lämpligt att kommunen i första hand tydliggör planförslagets konsekvenser utifrån den markanvändning och de åtgärder som föreslås inom planperioden.

KOMMENTAR

MKBn ska uppdateras till granskningen.

Planförslaget innebär att relativt stora områden pekas ut för markanvändningen Skyddsområde – reserverad mark för kustskydd. Länsstyrelsen menar att det vore lämpligt att kommunen i anslutning till markanvändningskartan utvecklar beskrivningen av vad denna markanvändning innebär. Då TÖP2035 i flera fall refererar till kommunens översiktsplaner i plural vill Länsstyrelsen förtydliga att kommunen formellt sett har en översiktsplan, vilken i sin tur kan innefatta olika fördjupningar och tillägg.

KOMMENTAR

I granskningshandlingen har kommunen förtydligat vilka ställningstaganden som utgår i befintlig TÖP. Kommunen har i dagsläget inte en kommunövergripande översiktsplan. På sikt är kommunens ambition att det ska tas fram.

KOMMUNALA OCH REGIONALA ORGAN

REGION SKÅNE

Region Skåne vill inledningsvis lyfta fram den höga ambitionen och det väl genomarbetade förslaget till Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner stigande hav och översvämning. Det är positivt att ett samlat ställningstagande för klimatanpassningsfrågorna tas för hela kommunen i detta tematiska tillägg till översiktsplanen. Förslaget visar tydligt kommunens mål och viljeinriktning och tyder på ambitioner om ett aktivt strategiskt arbete för att utveckla och bevara havsområdet på ett hållbart sätt och därigenom kunna möta utmaningarna med ett förändrat klimat. Region Skåne saknar dock hur förslaget förhåller sig till Agenda 2030 och till *Klimat- och energistrategi för Skåne*.

Region Skåne anser att det är positivt att kommunens kustzon delas in i ett antal delsträckor med fokus på kustorterna. De föreslagna skyddsåtgärderna, med de olika tidshorisonterna, är tydliga och överblickbara. Sammantaget ställer sig Region Skåne positiv till förslaget och nedanstående synpunkter ska framför allt ses som förslag till hur planförslaget kan utvecklas ytterligare.

REGIONALT PERSPEKTIV

Region Skåne ser positivt på att planförslaget tar ett brett grepp och presenterar åtgärder för erosion och översvämning längs med hela kustområdet och för både byggd miljö och natur- och kulturområden. Granskningsförslaget till Regionplan för Skåne 2022–2040 lyfter att klimatanpassning är en samhällsekonomisk nödvändighet och betydelsen av att både anpassa den byggda miljön och att planera bebyggelsen till mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till risk för översvämning och erosion.

Region Skåne instämmer i vikten av att vara flexibla i den långsiktiga planeringen längs kusten. Att förslaget utgår från RPC 8,5 för att bemöta den stora osäkerheten som framtiden avser ses som positivt. Vidare är Region Skåne positiva till planförslagets kartläggning av bebyggelsens livslängd och att reträtt kan bli aktuellt först då andra åtgärder inte längre är möjliga. Ett tydligt tidsperspektiv för ny planerad bebyggelse skapar förutsättningar för att bättre kunna skydda den byggda miljön. Åtgärder för klimatanpassning gynnas av ett mellankommunalt samarbete, Region Skåne uppmuntrar därför kommunen till fortsatt medverkan i Regional kustsamverkan. Detta

gäller exempelvis samarbeten om strandfodring, sandtäckter och att utvinning av marin sand som bör göras med hänsyn mot skyddade naturvärden men även för bästa mellankommunala effekt på åtgärderna. Avslutningsvis är det positivt att Trelleborgs kommun även medverkar i projektet LIFE Coast Adapt om naturbaserade lösningar mot kusterosion.

KOMMENTAR

Noterat!

REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Många intressen och värden ska samsas i havet och längs Skånes kuster såsom sjöfart, yrkesfiske, energiutvinning, naturvård, rekreation, friluftsliv och turism. Den oexploaterade kusten och dess värden är en gemensam resurs för hela Skåne. I förslaget framgår det hur friluftslivet påverkas av de olika skyddsåtgärderna, på kort och på lång sikt. Detta är positivt enligt Region Skåne då det även i granskningsförslaget till Regionplan för Skåne 2022–2040 framförs att friluftsliv och rekreation har mycket stor betydelse för folkhälsa, fysisk aktivitet, stressåterhämtning, inläring, välbefinnande, turism med mera. Det är därför viktigt att medborgare har närhet till och får möjlighet att välja hälsofrämjande levnadsvanor. Region Skåne är huvudman för de två nationella cykellederna för rekreation och turism, Sydkustleden och Sydostleden. Gång- och cykelleder är en viktig faktor för att skapa tillgängligheten till natur, hav och strand och styr besöksflöden till utpekade leder, vilket minskar risken för intressekonflikter och oönskat slitage. Sydkustleden sträcker sig kustnära genom Trelleborgs kommun och även Skåneleden har en kustnära sträckning. Om planskilda gång- och cykelpassager som utgör svagheter i översvämningsskyddet tas bort ser Region Skåne att kommunen behöver säkerställa att inga avbrott uppstår i befintliga ledssystem och att nya planskilda passager skapas för att gynna det rörliga friluftslivet och möjliggöra det fossilfria resandet. Dialog behöver därför ske med Region Skåne inför eventuella förändringar i ledstrukturen. I förslaget presenteras det, till flera av kustorterna, förslag om skydd genom vallar. Region Skåne ser positivt på att förslaget genom gestaltungsprinciper förordar att utformningen av vallarna ska påminna om befintliga sanddynor för att begränsa påverkan på omgivningen och landskapsbilden. Detta är förenligt med planeringsprincipen "Planera med hänsyn till Skånes kulturlandskap och landskapskaraktärer och beakta den regionala identiteten som de blågröna strukturerna bidrar till" i granskningsförslag till Regionplan för Skåne 2022–2040 men även Region Skånes strategi för gestaltad livsmiljö.

KOMMENTAR

Kommunen delar Region Skånes syn om att vid ett genomförande behöver kommunen säkerställa att inga avbrott uppstår i

befintliga gång- och cykelvägar som kan motverka det hållbara resandet och påverka det rörliga friluftslivet negativt.

KLIMATANPASSNING OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Resonemangen kring hur effekterna av klimatförändringarna kan hanteras ligger i linje med Region Skånes analyser. De åtgärder som föreslås för att minimera konsekvenserna för samhället bedöms som rimliga och realistiska. Region Skåne vill uppmuntra kommunen till att utveckla resonemang om hur riskerna med ökande vattenflöden i vattendrag samt ökad risk för erosion, ras och skred i vissa lägen påverkar olika värden som är viktiga för samhället. Detta gäller exempelvis ekologiska, sociala/rekreativa och kulturmiljövärden.

KOMMENTAR

Handlingen kommer inte att kompletteras med risk för ras och skred inom ramen för denna TÖP eller aktuella planperiod. Detta kommer hanteras i det kommande arbetet med skyfallsplan. Vid en aktualiseringsprövning ser kommunen att det kan vara aktuellt.

BARNPERSPEKTIVET

Region Skåne ser gärna att barnperspektivet utvecklas i planen. Det kan exempelvis handla om klimatförändringarnas och översvämningars effekter på tillgången till grönytor lek- och rekreationsytor, trafiksäkra miljöer till och från skolor och andra viktiga målpunkter. I handläggningen av detta ärende har avdelningen för regional utveckling genom enheterna för regional planering, miljö och transport och infrastruktur samt Skånetrafiken, Regionfastigheter och Region Skånes kulturförvaltning deltagit.

KOMMENTAR

Granskningshandlingen har reviderats något. Det innebär att frågan behöver utredas längre fram i kommande översiktsplaner vid en aktualisering.

TEKNISKA SERVICENÄMNDEN

SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAG TILL TEMATISKT TILLÄGG GENERELLT

Det är en utmaning att redovisa åtgärder som kan vara lämpliga att utföra i plan och höjd för att skydda Trelleborgs bebyggelse under en hundraårsperiod. Redovisningen i förslag till tematiskt tillägg är bra och tydlig. Tematiskt tillägg berör, i första hand, hur vi skyddar oss mot höjda havsnivåer. Hur vi skyddar oss mot hotet från Östersjön. Men samtidigt som vi stänger mot Östersjön så

uppstår andra hot från landsidan. Hur klarar vi att avleda dagvattengenom befintligt dagvattennät, som redan idag bitvis ligger under havsnivå? Hur hanterar vi skyfall? Vad händer med vattenflöden i åar och vattendrag när kustskyddens slussar stängs? Det finns många frågeställningar att arbeta vidare med.

Inom Trelleborgs tätort arbetar vi just nu med planläggning längs kuststräckan mellan Albäcksån och Dalköpingeån. När vi arbetar med att skydda tätorten från att översvämmas från Östersjön, så måste vi samtidigt planlägga för att kunna fortsätta avleda dagvatten, skyfall och vatten från våra åar. Det kräver utrymme i plan för att klara detta. Det krävs plats för fördröjning av vatten, eventuellt för att rena vattnet och plats för att kunna pumpa detta vatten vidare till Östersjön. Det är nödvändigt att vi planlägger för att kunna klara dessa behov, i synnerhet i samband med pågående kustnära planläggning. I vissa fall kan det även innebära planläggning uppströms åar för att fördröja åvatten och därigenom skydda bebyggelsen nedströms. Inom verksamhetsområde för dagvatten kommer byggnation av pumpstationer, ledningar, vägar och andra anläggningar att krävas. Även dessa anläggningar måste klimatsäkras, vilket kommer att innebära ökade kostnader för VA-kollektivet. Bräddning från befintliga pumpstationer för spillvatten kommer, i vissa fall, att behöva kompletteras med pumpning för att kunna fungera. Utanför tätorten kommer kustskyddande vallar, höjd havsnivå och höjd grundvattennivå innebära att det blir svårare att avleda dagvatten. Kustnära dikningsföretag får svårare att fungera. Behovet av att samla och pumpa dagvatten kommer att öka. Behovet av att utöka det kommunala verksamhetsområdet för dagvatten kommer sannolikt att öka. Höjd havsnivå och ökad kusterosion kommer att begränsa allmänhetens rörlighet längs stränderna. Det är mycket viktigt att utreda möjligheterna till fortsatt framkomlighet längs kuststräckan.

KOMMENTAR

Skyfallen kommer troligtvis att öka i och med framtida klimatförändringar. Idag har kommunen inte tagit fram några ställningstagande för hur kommunen ska hantera den framtida problematiken som kan komma att uppstå. Kommunen har tagit fram en projektplan för framtagandet av en Skyfallsplan som planeras att godkännas av kommunfullmäktige i höst. Tidplanen är att arbetet med skyfallsplanen planeras att påbörjas efter årsskiftet 2022/2023. Skyfallsplanen kommer redovisa ställningstagande och konkreta förslag på hur skyfallshanteringen ska utvecklas och hanteras i kommunen. Målbilden ska utgå från målen i kommunens översiktsplaner som bland annat innebär god resurshållning med mark.

SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAG TILL TEMATISKT TILLÄGG SIDA FÖR SIDA

Sidan 18: andra spalten: "bör möjligheten att fylla ut havet studeras". Stadsmiljöavdelningen ser inte positivt på detta just här då detta

är ett marint naturreservat. Syftet med reservatet är att skydda ålgräsängar som utgör en väldigt viktig livsmiljö för fiskyngel och andra organismer. Att fylla ut dem skulle allvarligt påverka hela områdets havsekosystem negativt. Ålgräsängar är även ett bra biologiskt erosionsskydd.

KOMMENTAR

TÖP:en har föreslaget generella åtgärder men vid ett genomförande ska ett utredningsarbete göras som anpassas till just den platsens förutsättningar.

Sidan 23: kartbild: Vid planläggning måste det ritas in utrymme för utveckling av Ståstorpsåns potentiella kvalitéer vid utloppet och åns behov av att svämma över. Stor förståelse ur ekologiska och hydrologiska aspekter är viktigt att ha med sig i det arbetet.

KOMMENTAR

Vid ett genomförande ska ett utredningsarbete göras som visar på vilka utrymmen som kan komma att behövas i framtiden.

Sidan 25: Idag avleds lakvatten från Albäckstippen via ett lågt beläget dräneringssystem. När grundvattennivån och havsnivån via Albäcken stiger så innebär det en framtida risk att lakvatten söker sig andra vägar än genom befintligt dräneringssystem.

KOMMENTAR

Kommunen noterar synpunkten men kommer inte ta ställning till det inom ramen för denna TÖP eller aktuella planperiod. Det innebär att frågan behöver utredas längre fram vid en framtida aktualisering i kommande översiktsplaner.

Sidan 31: Dalköpinge ängar: Dalköpinge ängar är kommunens äldsta naturreservat och hyser ett av våra tre rikkärr.

KOMMENTAR

Kommunen kommer utreda frågan vidare i kommande aktualiseringar eller i kommande utredningar.

Sidan 33: Längs kuststräckan, utanför befintlig bebyggelse, ligger flera pumpstationer och ledningar, till exempel pumpstationen väster om Gislövsånsutlopp. I förslag till kustskydd lämnas dessa anläggningar i flera fall utan framtida skydd. Om inte även dessa omfattas av skydd för bebyggelse, så måste de skyddas alternativt flyttas på VA-kollektivets bekostnad.

KOMMENTAR

Frågan kommer att behöva tas med i kommande aktualiseringar samt i de mer detaljerade utredningarna för varje delområde.

Sidan 55: Strandskydd: I stället för att upphäva strandskyddet bör det fungera med beviljad dispens.

KOMMENTAR

Handlingen har uppdateras med förslag på hur kommunen bedömer hur hanteringen av strandskyddet ska göras.

Sidan 56: Detaljplanelagd mark: I Trelleborgs kommun har vi mycket gamla detaljplaner, flera är äldre än 80 år. Naturmiljön har väsentligen förändrats inom vissa av dessa detaljplaner sedan dessa antogs. Helt andra miljöbedömningar skulle göras i dagsläget, vilket troligen skulle omöjliggöra att få tillstånd att bygga.

KOMMENTAR

Synpunkten är noterad! En gällande detaljplan har inget bäst före datum men som ovan nämnt hade man eventuellt gjort en annan bedömning om markens lämplighet för exv. bostäder för vissa platser i ett aktuellt detaljplanearbete. Det finns även andra faktorer som skulle påverka en sådan lämplighetsbedömning. För denna handling har kommunen tagit fram ett ställningstagande i frågan som är kopplat till framtida klimattförändringar. Handlingen har uppdaterats kring konkreta förslag på hur kommunen ska hantera ett inkommande av bygglov för platser där det finns en gällande detaljplan men där TÖP:en pekat ut att det inte är lämpligt att bebygga. Detta reviderats med ett förtydligande i handlingen.

Sidan 72: "När genomförandetiden för en detaljplan har gått ut har kommunen dock möjlighet att upphäva planen även om berörda fastighetsägare motsäger sig detta." Hur nyttjas kommunens rätt att upphäva en plan efter genomförandetiden? Kommunen fortsätter att ge bygglov på platser som är beväxna med gamla träd (CO2 inlagring och upptag av vatten som minskar översvämningar m fl EST) eller ligger inom svämplan för åar.

KOMMENTAR

I det stora hela upphäver kommunen få detaljplaner idag. I de få fall där kommunen gör det, initieras det av fastighetsägaren. Utöver aktuellt förslag i TÖP, har kommunen inte tagit fram några ställningstagande om hur kommunen ska arbeta med att upphäva detaljplaner för platser där markens lämplighet för exv. byggnation av bostäder inte längre är aktuell. Kommunen har

ingen rätt att neka ett bygglov som följer gällande detaljplan. För att förhindra byggnation vid ett bygglov kan kommunen pausa beslut om bygglov med påbörjan av ett detaljplanearbete (ändra, upphäva osv.). För en sådan process måste det finnas ett ställningstagande som kommunen ska arbeta utifrån. Ett sådant ställningstagande har uppdaterats till granskning.

MILJÖAVDELNINGEN, SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Den enskilt viktigaste frågan i materialet är vad som man ska skydda med det Tematiska tillägget till Översiktsplanen. Hela denna plan vilar på denna enskilda fråga.

Det tematiska tillägget utgår helt och hållet utifrån "Kommunens ställningstagande" som anges på sidan 13. Dessa har en klar inriktning som utgår ifrån att det endast är bebyggelsestruktur och befintliga planer som har ett skyddsvärde. Naturmark, jordbruksmark, parkmark och rekreationsytor får därmed inget värde i analysen.

Detta synsätt ger en ofullständig och skev bild av vad som är skyddsvärt.

I frågan om "planerad reträtt" som strategi anges att inget bebyggelseområde ska avvecklas. Kommunen avstår dock helt från frågan att göra någon bedömning överhuvudtaget vad gäller övriga områden, som inte har bebyggelse, som naturmark, jordbruksmark mm. Miljöbalkens 3 kapitel anger till exempel att jordbruksmark ur nationell betydelse skall skyddas så långt är möjligt.

Det finns ett behov att aktivt ta ställning till hur man ställer sig till andra områden för att man skall få en helhetssyn på åtgärdsbehovet och därmed också minska risken för att göra suboptimeringar, som kan visa sig vara både kostsamma och onödiga. (Exempelvis en mindre förlängning av en skyddsvall skulle kanske kunna skydda jordbruksområden i närheten). Suboptimering innebär att optimera en uppgift ur en aspekt men att denna lösning inte är optimal sett ur ett helhetsperspektiv.

En djupare analys av vad som är skyddsvärt och inte skyddsvärt behöver genomföras och diskuteras kring, innan man tar ställning till omfattningen av vilka åtgärder man önskar vidta.

KOMMENTAR

Gällande andra områden än bebyggelseområden som exv. naturområden, anser kommunen att den stora påverkan på områdena bedöms ske på lång sikt, efter år 2125. Det innebär att kommunen inte tar ställning till det inom ramen för denna

TÖP eller aktuell planperiod. Det innebär att frågan behöver utredas längre fram i kommande översiktsplaner.

BEHOV AV SKYFALLSPLAN

I dokumentet nämns att hanteringen av skyfall och ökade regnmängder behöver utredas närmare. Dokumentet bör kompletteras med en skyfallsplan, som ett nödvändigt systemdokument till denna TÖP.

En skyfallsplan redogör de stora markytor som behöver planläggas för att försäkra sig om att samhället har en kapacitet för att ta hand om de ökade regnmängderna. Anläggande av dammar och fördröjningsmagasin för dagvatten och vattendrag kräver stora ytor. Många av problemen med klimatförändringar som rör skyfall och dagvattenhantering har en direkt påverkan på hur man ska lösa kustskyddet. Det är i många fall nödvändigt att se båda problemställningarna samtidigt för att undvika att man skapar en "uppsamlingsbassäng" för dagvatten innanför kustskyddet.

KOMMENTAR

Kommunledningen instämmer att det inte bara är stigande havsnivåhöjningar som hotar utan skyfall kommer troligtvis att öka i och med klimatförändringarna. Med anledning av det har en projektplan tagit fram för en Skyfallsplan som planeras att godkännas i kommunfullmäktige under hösten 2022. I projektplanen föreslås att arbetet med Skyfallsplanen ska påbörjas efter årsskiftet 2022/2023. Skyfallsplanen kommer att redovisa ställningstaganden och konkreta förslag på hur skyfallshanteringen ska utvecklas och hanteras i kommunen.

BEHOV AV ÅTGÄRDER I MINDRE VATTENFÖRANDE SYSTEM

I dokumentet beskrivs att de år som är vattenförekomster kommer att skyddas med slussar och översvämningssdammar där vattnet kan pumpas ut när vattnet stiger. Men även övriga år och vattendrag kan behövas få likartade skyddsåtgärder för att motverka översvämning av bostäder och verksamheter.

Förutom år finns ett flertal dagvattenledningar och mindre vattendrag som leder ut till havet. Det finns också ett flertal mindre punkter där vatten kan rinna ut till havet via dagvattenledningar och dräneringssystem. Ett sådant exempel är vara ledningen mellan hamnbassängen i Smygehamn och Smyge kärr.

KOMMENTAR

VA-ledningarnas konsekvenser vid ett förändrat klimat bör ingå i VA-planen. Vad gäller mindre vattendrag som leder ut till

havet ska inflödeshinder uppföras.

EROSIONSFÖRHÅLLANDENA KAN KOMMA ATT FÖRÄNDRAS

En tumregel är att en förändrad havsnivå på 1 meter i vertikalled innebär att den "naturliga" strandszonen förändras upp till ca 100 meter i för att det skall råda en massbalans med material och vågkrafter. En fastlåsning av dagens strandlinje, som TÖP:en i princip föreslår, innebär att strandprofilen på utsidan av den framtida strandskyddsvallen kommer att förändras från att vara ett svagt sluttande plan till att få en betydligare brantare profil. Den brantare profilen innebär att vågor med större energiinnehåll kommer att nå kusten och erosionen längs kusten kommer att öka, och att stranden på sikt kommer att försvinna.

KOMMENTAR

Synpunkten noterad!

DE GAMLA PLANERNAS GILTIGHET OCH AKTUALITET

Flera detaljplaner längs kusten är från 1940-talet. För att kunna genomföra många av de åtgärder som beskrivs i dokumentet kan det komma att krävas en översyn över gamla detaljplaner.

För att inte medverka till att ytterligare förvärra situationen, behöver en genomgång av samtliga, i havets närhet, gällande detaljplaner, gås igenom och antingen upphävas eller arbetas om. Arbetet bör inledas med en inventering om var det är aktuellt och vilka detaljplaner som berörs.

KOMMENTAR

Områdesbeskrivningarna i handlingen har reviderats med information om hur många obebyggda byggrätter inom detaljplan som ligger inom risknivå för översvämningar. Vidare har handlingen uppdaterats kring konkreta förslag på hur kommunen ska hantera ett inkommande av bygglov för platser där det finns en gällande detaljplan men där TÖP:en pekat ut att det inte är lämpligt att bebygga. Detta reviderats med ett förtydligande i handlingen.

STRANDSKYDD

I dokumentet beskrivs hur översvämning påverkar strandskyddet. Översvämning och stigande hav innebär att det flytande strandskyddet

påverkar gränslinjen i havet. Den flyttas närmre land och påverkar därmed strandskyddet. Flytande strandskydd gäller 100–300 m från strandlinjen i havet. Nollalternativet bedöms därför ge upphov till konsekvenser avseende strandskydd. Om kusten inte skyddas från framtida översvämningar och havshöjningar i nollalternativet kan det som strandskyddet avser att skydda dock försvinna eller bli mindre tillgängligt i och med att strandlinjen förskjuts. Detta ger konsekvenser avseende strandskyddsområdet.

KOMMENTAR

MKBn har uppdaterats och handlingen har reviderats gällande strandskyddet.

PRESENTATIONSFORM

De presenterade riskområdena redovisas i kartmaterialet som en nyans av rosa/lila. Men endast områden med bebyggelse redovisas i dessa färger. Naturområden och parkområden visas endast i en grön färg, som indikerar att det inte finns någon negativ effekt vid en översvämning av dessa områden.

Man bör komplettera de olika kartillustrationerna med hur kustlinjen förändras vid olika vattenstånd med respektive olika åtgärder. Detta ger en bättre förståelse och ökar möjligheten för kommunens medborgare att visualisera varför de olika åtgärderna behövs och vad åtgärdernas effekt är. Lämpliga illustrationsnivåer borde vara för varje halvmeter (+0,5, +1,0 osv).

Förslagsvis skulle man kunna använda sig av ett liknande upplägg som MSB:s översvämningsportal använder sig av. Kanske skulle en motsvarande digital dynamisk karta över kommunens kustlinje vara ett bra sätt att visa på riskområdena och effekten av åtgärderna. Detta skulle också ge en möjlighet att bedöma lämpligheten för eventuella framtida exploateringar för områden som ligger utanför nuvarande bebyggelseområden.

KOMMENTAR

Kommunledningen instämmer att det hade varit positivt med en digital karta, men som tyvärr inte kommer rymmas inom ramen för denna TÖP. Detta kanske kan vara aktuellt längre fram i kommande översiktsplaner.

SLUSSARNAS NÄRMASTE FRAMTID

Redan vid måttliga höjder börjar behoven av slussar att visa sig. Detta innebär att man redan inom en snar framtid har behov av att

slussarna installeras, för att undvika översvämningsszoner innanför åmynningarna.

Det anges att slussarnas funktionalitet endast ska användas vid högvatten. Det skall dock noteras att behov av att dessa slussluckor är stängda kontinuerligt snart kommer att uppstå. Exempelvis bedöms att en sluss i Tullstorpsån behöver vara stängd redan vid ca +1 m, vilket är en situation som är permanent redan innan år 2100.

Slussarna kommer också innebära vandringshinder för vandrande vattenlevande organismer, exempelvis havsöring. Det är viktigt att vidare undersöka vilka effekterna av slusskonstruktionerna och deras funktion har på naturlivet.

KOMMENTAR

Informationen noteras. Frågan behöver utredas vidare i kommande mer detaljerade utredningar kring slussar. För varje skyddsåtgärd krävs ett utredningsarbete för att inte påverka bl.a. naturlivet.

SLUSSARNA MEDFÖR RISK FÖR ÖVERSVÄMNING

Även installering av slussar innebär en risk för översvämning då dessa även fungerar som dämme för åvatten från inlandet att rinna ut till havet. Det är därför nödvändig att säkerställa att slussarna kompletteras med pumpstationer som kan lyfta det uppdämda vattnet ut till havet. Eftersom funktionen är av stor ekonomisk betydelse bör det övervägas hur dessa pumpstationer ska utformas.

I materialet anges att den främsta metoden som skall användas för att hålla havet borta är sanddynor. Det bör säkerställas att metoden av sanddynor kommer att vara en säker teknisk åtgärd. Det finns risker med sanddynor då dessa är dynamiska åtgärder med erosion och genomsläpplighet. Det finns även risk för att sanddynor och sandvallar kan rämna, vilket kommer att kräva reparationsåtgärder.

KOMMENTAR

Synpunkten noterad!

ANSVAR FÖR GENOMFÖRANDE OCH ÅTGÄRDER

Det är i nuläget utpekade att det är de enskilda fastighetsägarna som är ansvariga för att åtgärderna bekostas och genomförs. För att åtgärderna skall genomföras bedöms det som det behövs en gemensam huvudman för respektive åtgärd. Hur avser kommunen agera i det fall enskilda fastighetsägare väljer andra vägar för att hantera frågan om havsytehöjningar.

Finansieringsfrågan är mycket komplex och svår att blicka över, kommunen bör göra fördjupade analyser för att få denna frågeställning belyst, eftersom de juridiska och ekonomiska aspekterna även har bäring på omfattningen av åtgärder och genomförande.

KOMMENTAR

I TÖP konstateras att som huvudregel ska kommunen vara huvudman för allmän plats. De föreslagna åtgärderna ligger till största del på allmän platsmark eller ej planlagd naturmark inom strandskyddat område. Om skydd skulle anläggas på privat mark har kommunen i handlingen presenterat möjliga lösningar vid ett genomförande.

MALMÖ STAD

JURIDISKT OCH EKONOMISKT ANSVAR

Malmö stad delar Trelleborgs kommun syn på hur det juridiska och ekonomiska ansvaret ser ut för kommunen samt att ansvaret att skydda fastigheter mot översvämning och erosion till följd av klimatförändringar i huvudsak ligger på respektive fastighetsägare. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att kommunerna behöver på allvar hantera klimatomställningen i alla delar av stadsplaneringen från vision till genomförande, byggnation och förvaltning. Tillsammans - fastighetsägare, kommun och stat - har vi ett gemensamt ansvar att skydda den byggda miljön, natur- och kulturmiljöer och samhällsviktiga funktioner. Tyvärr är idag fördelningen av ansvaret och skyldigheterna i Sverige otydligt, för genomförande och finansieringen av klimatanpassningen. Staten behöver förtydliga hur ansvarsfördelningen ska ske och ta en ledande roll i klimatanpassningen i den komplexa stadsbyggnadsutveckling som Skånes kustkommuner befinner sig i. Stadsbyggnadskontoret ser ett behov av att Skånes kustkommuner gemensamt lyfter behovet av att staten behöver finansiera de skyddsåtgärder som statliga samhällsviktiga funktioner behöver.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun delar Malmös stads synpunkt om att Skånes kustkommuner gemensamt bör lyfta behovet av att staten behöver finansiera de skyddsåtgärder som statliga samhällsviktiga funktioner behöver.

SYN PÅ KLIMATET OCH KLIMATUNDERLAG

Stadsbyggnadskontoret har tagit del av Trelleborgs syn på klimatet med intresse och noterar att det är svårt att utläsa om det är RCP

8,5 medianvärde som används. Stadsbyggnadskontoret rekommenderar att medianvärdet används då detta är det enda additiva värdet i klimatintervall för bibehållen sannolikhetsgrad i klimatprognoser. Malmö stad delar Trelleborgs kommuns syn att bedömning av förutsättningarna för lämplighetsprövning i detaljplaner baseras på ett 100-årsperspektiv och håller med om att utgångspunkten att byggnader ska kunna ha en livslängd på 100 år är rimlig. Stadsbyggnadskontoret noterar att Trelleborgs kommun valt en extremhändelse med 100 års återkomsttid som klimatunderlag för tillfälligt högt vattenstånd, men också den enskilda extremhändelsen Backafloden. Hur båda dessa extremhändelser ska hanteras och bli slutlig avgjorda i en detaljplan ställer sig dock stadsbyggnadskontoret frågande till och uppmuntrar till förtydliganden om två extremhändelser fortsatt ska användas. Malmö stad har, för kännedom, valt att använda en extremhändelse med 200 års återkomsttid. Stadsbyggnadskontoret ser ett behov av att Skånes kustkommuner gemensamt lyfter behovet av ett fullgott regionalt klimatunderlag till Sveriges expertmyndighet SMHI så att kommunerna får klimatunderlag som är vedertagna och har känd sannolikhet samt är enkla att uppdatera när nya klimatdata tas fram hos IPCC och SMHI.

KOMMENTAR

Handlingen har reviderats med ett förtydligande om vilket värde kommunen använder. Befintlig bebyggelse ska skyddas mot en 100-års händelse 100 år fram i tiden. Ny bebyggelse ska även skyddas mot en extremhändelse 100 år fram i tiden.

PLANERAD RETRÄTT ÄR INTE AKTUELLT

Flertalet av Skånes kustkommuner, 10 kommuner, har gemensamt lyft till länsstyrelsen Skåne i samband med remiss av riskhanteringsplanerna att klimatanpassningen av kommunerna behöver utgå ifrån redan gjorda investeringar för bästa samhällsekonomiska nytta. Skånes kustkommuner har lyft att det krävs en gemensam och samlande målbild av ett klimatanpassat Skåne, där städer och samhällen kan finnas kvar och utvecklas. Stadsbyggnadskontoret ser ett behov av att Skånes kustkommunerna agerar för en utvecklad dialog med staten, både med länsstyrelsen och andra myndigheter, om hur ökade översvämningsrisker och konsekvenser av dessa kan hanteras både i befintlig miljö och i kommunernas fysiska planering.

KOMMENTAR

Kommunen delar Malmö stads synpunkt om att Skånes kustkommunerna bör agera för en utvecklad dialog med staten, både med länsstyrelsen och andra myndigheter, om hur ökade översvämningsrisker och konsekvenser av dessa kan hanteras både i befintlig miljö och i kommunernas fysiska planering.

PLANFÖRSLAGET MED MARKANVÄNDNINGSKARTA

Stadsbyggnadskontoret har med intresse tagit del av planförslaget och förslag till skyddsåtgärder i de geografiska delområdena som återges i en föredömligt pedagogisk och illustrativ markanvändningskarta. Stadsbyggnadskontoret kommer med intresse följa Trelleborgs kommuns arbete med genomförandet, enligt förslaget, genom att kommunen själv initierar detaljplaner med gemensamhetsanläggning alternativt gatukostnadsersättning för skyddens etablering. Malmö stad ser fram emot ett fortsatt gott samarbete med Trelleborgs kommun, bland annat inom kustskyddsarbetet.

KOMMENTAR

Handlingen har uppdaterats vad gäller förslag på finansiering för kustskyddsåtgärderna.

VELLINGE KOMMUN

Vellinge kommun har mottagit samrådshandlingar för Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner för stigande hav och översvämning för synpunkter. Vellinge kommun ser mycket positivt till att som samrådspart få medverka i Trelleborgs planeringsprocess då kommunerna delar utmaningar med stigande hav. Kommunerna har sedan tidigare samarbetat med kunskapshöjning i bland annat ett KOMPIS-projekt och Regional Kustsamverkan samt vid remisser av statlig havsplan, de regionala riskhanteringsplanerna samt regionplan. Vellinge kommun och Trelleborgs kommun delar liknande planeringsutmaningar och det är därför värdefullt att ta del och samråda kring Trelleborgs ställningstaganden gällande stigande hav.

Förslag till tematiskt tillägg berör främst Trelleborgs tätorter då planen syftar till att skydda befintlig bebyggelse och utpekad ny bebyggelse i befintliga översiktsplaner. Vellinge kommun har inga synpunkter på de föreslagna åtgärderna, men ser ett behov av att Trelleborgs kommun redogör för kommunens ställningstagande för mellankommunala frågor. I flera av åtgärderna föreslås strandfodring för att låta befintliga sanddynor och nya skydda bebyggelse. Vellinge kommun anser att utvinning av marin sand är en fråga som kommunerna utmed Sydkusten behöver samarbeta kring för att säkerställa en hållbar sandutvinning och användning av sand. Det definieras till exempel som en mellankommunal fråga i Vellinge kommuns förslag till ändring av översiktsplan för havet med anledning av att fyndigheterna är begränsade och sandens rörlighet påverkar flera kommuner. Vellinge kommun ser en risk i att nya sandkällor i Trelleborgs kommun till havs kan påverka Vellinge kommuns möjlighet att utvinna sand i framtiden utan samordning. Dessutom har Vellinge, Trelleborg, Skurup och Ystads kommuner i yttrande över den nationella havsplanen gemensamt argumenterat för behovet att i framtiden kunna utvinna sand för skyddsåtgärder samt att sandfyndigheter bör beaktas som riksintresse med syfte för klimatanpassningsåtgärder.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun delar Vellinges synpunkt om att samarbeta för att säkerställa en hållbar sandutvinning och användning av sand. Kommunen är dock medveten om att föreslagen sandfodring kanske kan bli en problematisk åtgärd att genomföra då det är en process som ligger utanför kommunens beslutanderätt.

Vellinge kommun önskar ett förtydligande i planhandlingarna angående en åtgärd nära kommungränsen. För Skåre framgår det på s.19 en åtgärd för 2065 "Väster om Skåre mot kommungränsen finns det även behov av ett inflödeshinder vid det mindre vattendraget. Detta för att förhindra inströmning av högvatten som riskerar att påverka Tivolihusen norr om Kämpingevägen samt att jordbruks mark översvämmas och närsalter läcker ut till havet. Åtgärden behöver samordnas med Trafikverket." Vellinge kommun har svårt att förstå vilket vattendrag som avses då åtgärden inte finns med på markanvändningskartan för Skåre. Enligt underlagsrapporten, Rapport kustskydd i Trelleborg 2020-06-08, finns det utmarkerat i kartorna för Tivolihusen men i planhandlingarna är det lätt att missta vattendraget för det vattendrag som ligger mellan Skåre och Tivolihusen, markerat med 2065 på kartan för Tivolihusen.

KOMMENTAR

Fredshögsbäcken.

Vellinge kommun är i övrigt positiva till att Trelleborg tagit fram en ambitiös plan som tydligt redovisar det stora behovet av åtgärder. Det är värdefullt att i markanvändningskartorna visa vilka behov som behövs till olika årtal. Det ger tydlighet i frågans komplexitet och osäkerhet. Den ambitiösa planen bidrar även till att tydliggöra behovet av åtgärder och risksituationen i generella drag för hela Skånes kust. I och med att fler av kustkommunerna synliggör nuläge, risk och behov ökar det möjligheten att aktualisera frågan på en regional och nationell agenda. Vellinge ser mycket positivt på Trelleborgs ambition att fortsatt driva påverkan för att öka den statliga medfinansieringen för klimatanpassningsåtgärder. I övrigt ser Vellinge kommun fram emot ett fortsatt samarbete mellan kommunerna för att utveckla arbetet med att möta ett förändrat klimat för den skånska sydkusten.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun ser också fram emot framtida samarbeten!

SAKÄGARE OCH ÖVRIGA

TELE2 SVERIGE

Tele2 har infrastruktur i form av kablar, kanalisation och brunnar i de berörda områdena. Vid tänkta åtgärder från kommunens sida förutsätter vi att projektet begär ut information från Ledningskollen och att vi på Tele2 blir kontaktade om det visar sig att vi blir berörda. Exempel på tillfällen där vi absolut vill bli kontaktade är om kommunen tillför massor ovanpå vår infrastruktur eller om vi behöver flytta kanalisation pga kommunens åtgärder.

KOMMENTAR

I processen om att uppföra skyddsåtgärder krävs det antingen en ny detaljplan och/eller marklov. I båda processerna är kommunen skyldig att höra med berörda om tänkta åtgärder.

TELIA (SKANOVA)

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

KOMMENTAR

Synpunkten noterad!

SPORTFISKARNA (SVERIGES SPORTFISKE- OCH FRISKVÅRDSFÖRBUND)

BAKGRUND STÅSTORPSÅN EKONOMISK FÖRENING

Ståstorpsån Ekonomisk förening driver det så kallade Ståstorpsåprojektet. Medlemmarna består av markägare inom avrinningsområdet.

Ståstorpsåprojektet är ett resultat av det välkända Tullstorpsåprojektet, som har "spridit ringar på vattnet" utanför det egna området, precis som var de statliga myndigheternas förhoppning när de beslutade att satsa på detta projekt när det inleddes år 2009. Projektet använder den effektiva Tullstorpsåmetoden för att vi i Ståstorpsåns avrinningsområde också skall bidra till en bättre miljö längs med Ståstorpsån och vidare ut i Östersjön. Satsningen på "Kuststad 2025" med den nya Sjöstaden i anslutning till åmynningen bör innebära ett stort politiskt intresse för att införliva vattendraget som en attraktiv del av staden och samtidigt kan satsningen kopplas till vår fina landsbygd. De som haft förmånen att vandra längs med ån kan vittna om det finns mycket fint att bevara och lyfta fram. Samtidigt finns det som i de flesta modifierade åar en hel del som behöver åtgärdas.

Syftet med Ståstorpsåprojektet är att minska näringsläckaget till Östersjön, lösa översvämningsproblematiken, skapa god ekologisk status samt underlätta skötseln av ån för markägarnas del. Genom att återskapa en mer naturlig struktur på ån utnyttjar man dess naturliga förmåga att dämpa vattenflödet, fånga upp närsalter och öka den biologiska mångfalden.

Våtmarker kan anläggas i tillflödena. Översvämningszoner som fördröjer vatten skapas i lämpliga områden, reducerande näring och gynnande den biologiska mångfalden.

Ökad biologisk mångfald – förstärkta miljöer för växter, fågel, fisk, groddjur och insekter. Ökad mångfald till landskapsbilden – projektet kan förhoppningsvis tillföra många nya vattenmiljöer i landskapsbilden och fler "gröna" stråk i landskapet. Ett pärlband av våtmarker och åns förändrade lopp tillsammans med breda kantzoner med variation av träd, buskar och öppna ytor ger en förstärkning av landskapet. Åtgärderna ökar möjligheter till rekreation och friluftsliv.

KOMMENTAR

Kommunen instämmer om att kunna dra nytta av Ståstorpsåns läge genom att göra den attraktiv i staden och samtidigt skapa kvalitéer på landsbygden.

LEADER STÅSTORPSÅN

Sportfiskarna driver sedan 2020 ett LEADER-projekt tillsammans med Trelleborgs kommun där man ska beakta Ståstorpsåns värden, utveckla Ståstorpsåns till ett viktigt rekreativt område och kommunicera samt ta tillvara på de goda erfarenheterna som finns inom Ståstorpsåprojektet (läs mer på www.stastorpsan.se). LEADER Ståstorpsån har än så länge genomfört flera vattendragsvandringar,

fiskevårdsdagar och seminarier med fokus på Ståstorpsån samt kompletterat Visningssträckan med flera informationsskyltar, rastplatsmöbler och en gångbro. Projektet genomför också så kallade Skolbäckaktiviteter med Trelleborgs kommuns skolor.

KOMMENTAR

Synpunkt noterad!

SPORTFISKARNAS OCH SEF:S SYNPUNKTER TEMATISKT TILLÄGG TILL TRELLEBORGS ÖVERSIKTSPLANER

Ståstorpsån är en mycket viktig reproduktions- och uppväxtlokal för många fiskarter, bland annat för havsöring (*Salmo trutta*). Havsöringen går vandrar upp i mindre bäckar och åar under höstens och vinterns höglöden för att leka och reproducera sig. Havsöringen är en mycket populär fisk att fiska efter, både på grund av sin goda smak och kämparvilja vid fångst.

Om en sluss byggs vid Ståstorpsåns (och Dalköpingeåns mynning) för att förhindra att havsvatten tar sig in i ån och orsakar översvämningar, är det av stor vikt att havsöringens vandringsbeteende tas i beaktning då fisken vandrar upp i bäckarna och åarna under höglöden för att leka. Skulle fisken tillfälligt förhindras från att vandra upp i Ståstorpsån finns det en risk att den inte försöker vandra upp i ån igen när vattenståndet minskar. Konsekvensen blir då en utebliven lek och färre havsöringar längs Trelleborgs kust. Likaså vandrar havsöringens avkomma (smolt) ut i havet när de blivit tillräckligt stora, vilket oftast sker under vårens höglöden. Det är då viktigt att smolten kan komma förbi slussen om den skulle vara stängd på grund av oväder så att smolten inte ansamlas vid vandringshindret. Annars är risken stor att en del av smolten blir föda åt predatorer så som häger, skarv och gädda.

En annan fiskart som utnyttjar Ståstorpsån som uppväxtlokal är den rödlistade och utrotningshotade europeiska ålen (*Anguilla anguilla*). Ålen, tillskillnad från havsöringen, växer upp i åar och sjöar för att när de vuxit sig stora vandra till Sargassohavet för att fortplanta sig. Ålen vandrar ut i havet under höstens höglöden istället för tvärtom som havsöringen. Skulle slussen under denna tid, då ålen vandrar ut i havet, vara stängd är risken stor att dessa viktiga köns mogna ålarna blir uppätta av predatorer så som häger, skarv och gädda.

Ska en sluss anläggas vid Ståstorpsåns mynning (och Dalköpingeåns mynning) är det av mycket stor vikt att det finns moderna faunapassager för fisk, likt ett omlöp, som möjliggör fiskvandring även när slussen är stängd för att möjliggöra att fisk kan vandra både ut i havet och upp i ån. Vidare om slussen skulle anläggas är det också av yttersta vikt att marker uppströms slussen inte översvämmas. Därför måste multifunktionella våtmarker och översvämningsszoner anläggas i Ståstorpsåns avrinningsområden för att

fördröja vatten i vattensystemet – så att jordbruksmarker, byggnader och infrastruktur inte översvämmas när slussen används. Dessa multifunktionella våtmarker skulle inte enbart fungera som vattenmagasin vid höglöden, utan också som viktiga vattenmagasin under sommarens låglöden samt utgöra viktiga ekosystem för en mängd djurarter och fånga upp närsalter som annars övergöder Östersjön. Ståstorpsåprojektet genomför bland annat dessa åtgärder för att minska översvämningsproblematiken. Ståstorpsåprojektet får sin finansiering via statliga medel (LOVA- och LONA-bidrag).

KOMMENTAR

Tack för inkomna synpunkter!

BEDDINGE STRANDSKYDDSFÖRENING

Beddinge strandskyddsförening önskar framföra följande synpunkter. Beddinge strandskydd är en ideell opolitisk förening med syfte att verka för att stranderosionen i Beddingestrand och Skateholm förebyggs, att havsvattenkvaliteten förbättrats samt verka för naturvård i kustnära lägen i området. Föreningen har över 200 medlemmar och drygt 400 följare på Facebook.

Föreningen kommer i det följande att lyfta sådana synpunkter som berör föreningens medlemmar och främst kuststräckan Beddingestrand och Skateholm. Kuststräckan som löper längs Beddingestrand och Skateholm används i stor utsträckning för rekreation, turism och för boende. Kuststräckan är av mycket stort allmänt intresse. I flera utredningar har det slagits fast att det finns en stor potential för ansvarsfull utveckling av turism, rekreation och boende, särskilt vid jämförelse med kommuner i närområdet som Vellinge, Ystad och Halmstad som enligt utredningarna betydligt bättre har förvaltat sina tillgångar i detta avseende. I flera olika populära bedömningar som görs inför badsäsongerna brukar Pärlandstranden klassas som bland Sveriges tio bästa. Mot denna bakgrund är frågor om erosion, havsvattenhöjning och översvämnung som berör området centrala. Föreningen har under många år drivit frågan om att Trelleborgs kommun, i likhet med många andra kustkommuner borde anta en kustplan, där frågor om erosion, havsnivåhöjningar, natur och kulturskydd, exploateringsmöjligheter mm lyfts upp. Mot denna bakgrund anser föreningen att kommunens förslag till TÖPen är ett steg i rätt riktning.

Till att börja med anser föreningen att alldeles för lite vikt läggs vid erosionsproblematiken. Möjligen grundat på att ur ett nationellt perspektiv lyfts frågan om havsvattenhöjning upp, men inte alls i samma grad erosionsproblematiken, som i mångt främst är ett skånskt problem. Något förvånande kan tyckas att även Trelleborgs kommun lyfter främst havsvattenhöjningar som det centrala, men inte alls

erosion i samma utsträckning, som av många lokalt upplevs som klart överordnat. Inte minst kom detta till uttryck vid det dialogmöte som nyligen hölls i Beddingestrand. Frågan om erosion och havsnivåhöjning borde vara ett nationellt intresse i mycket högre grad än som för närvarande upplevs. Det bristande intresset tar sig främst i uttryck genom att ingen central myndighet har pekats ut att ta ett totalansvar, utan ansvaret för frågorna delas i grunden av flera olika aktörer och myndigheter. Detta försvårar ett åtgärdande och en beredskap.

Det är angeläget att ett helhetsgrepp tas för att förhindra erosionen, där kommunen bör ta samordningsansvaret. Erosion är ingen ny förekomst, utan har drabbat kustavsnittet vid ett flertal tillfällen. Genom den så kallade Backafloden år 1872 och vinterstormen år 1900 kollapsade stora delar av det Gamla fiskeläget, som tvingades till en ofrivillig reträtt till det som kallas Nya fiskeläget, radbyn vid Vädsklintsvägen, mer om detta nedan. Den senaste stora erosionen inträffade år 1983 då en fiskarstuga nedanför Vädsklintsvägen föll i havet och delar av flera tomter spolades helt eller delvis bort. Flera av de så kallade Per-Albin Hanssonvärnen hamnade som öar i havet, mer om dessa nedan. Enligt äldre personer kan man räkna med att mellan 50-75 meter strandklitter har spolats bort sedan 1950-talet. Strax sydväst om den så kallade Pärnanstranden fanns en björkdunge där det nu finns hav. Föreningen har tillgång till äldre fotodokumentation över strandlinjens förändring och erosion. Delar av värnen och införskaffade stora stenar lades ut som skoning, där de naturliga klitterna har legat.

Föreningen bedömer det som mycket angeläget att kommunen skyndsamt ta ett beslut om erosionsskydd, mjukt eller hårt. Föreningen följer fortsättningsvis TÖP-ens indelning.

När det gäller ansvarsfrågan vill föreningen lyfta att kommunen förutom det ansvar som anges på sidan 9 även har ansvar för att tillse att den kommunala räddningstjänsten och ambulans, den kommunala hemtjänsten samt övriga samhällskritiska verksamheter kan nå fram till medborgarna. Föreningen anser att kommunens ställningstaganden på sidan 13 är rimliga. Föreningens uppfattning är vidare att så kallad "planerad reträtt" inte är ett realistiskt alternativ. Det är stora värden som står på spel, inte enbart ekonomiska, utan även kulturella och sociala som inte får överges, mer om detta nedan.

Beträffande de särskilda skrivningarna om västra Beddingestrand på sidan 43, vill föreningen lyfta de särskilda kulturhistoriska och sociala värden som finns, men som inte uppmärksammas i tillräcklig grad i TÖP-en. Ursprunget till Beddingestrand kan spåras till Beddinge gamla läge, som ligger strax öster om Pärnanstranden. Marken här ägdes ursprungligen av godset Jordberga och

arrenderades ut till olika fiskare. Från denna tid finns det kvar sex stycken fiskarhus, vissa med stråtak och med lerklinade väggar, andra uppförda i tegel. Flera av dessa hus stammar från sent 1600-tal och är synnerligen skyddsvärda. Några av dessa hus överlevde översvämningarna för mer än 100 år sedan, men har på grund av erosionen nu kommit att ligga betänkligt nära havslinjen. Under 1800-talet började fiskarna köpa loss mark av självägande bönder och då kom det nya fiskeläget på västra sidan av Pärلانstranden att anläggas, med bland annat de skyddsvärda husen längs Vädcklintsvägen och västerut. Det får anses synnerligen viktigt att samtliga dessa hus skyddas och bevaras för framtiden.

När det gäller östra Beddingestrand vill föreningen lyfta betydelsen av Beddinge strandhed och att detta område bevaras till gagn för det rörliga friluftslivet och den viktiga naturmiljön.

Beträffande Skateholm, är detta område inte utsatt för erosion, men kan däremot skador väntas på grund av det låga läget om havsnivån höjs. Området ligger lägst på denna kuststräcka. Föreningen delar de bedömningar som görs i TÖP-en för området.

Generellt för kuststräckan har det funnits ett flertal Per-Albin Hansson-värn, som anlades i början av andra världskriget. Flera av dessa värn har på grund av erosionen hamnat mitt i havet som öar och har då sprängts sönder av Fortifikationsverket. De strandskoningar i sten som delvis finns längs kuststräckan består till stor del av material som Fortifikationsverket har lagt ut. Föreningen anser att det är av vikt från ett historiskt och socialt perspektiv att de kvarvarande värnen skyddas och bevaras.

Längs kuststräckan finns också anläggningar som över tid och alltjämt används för det kustnära fisket. Föreningen anser det synnerligen angeläget att sådana anläggningar bevaras, inte minst för att förstå det historiska perspektivet för området.

Föreningen vill även lyfta de anläggningar som finns som samlingsplatser, däribland det så kallade Garnhuset, som tidigare använts för det kustnära fisket, men som numera används som samlingslokal för Beddinge Byalag. Även den så kallade Rödakorsstugan är viktig att bevara. Dessa anläggningar har på grund av erosion kommit att ligga farligt nära strandlinjen.

När det gäller genomförande, ser föreningen, som ovan sagts, kommunen som den naturlige samordnaren och ansvarstagaren. Kommunen äger mark i området och är huvudman för avlopps- och vattenanläggningar, har ansvar för service till medborgarna, äger kommunens bästa sandstrand, Pärلانstranden, med toaletter och handikappanpassad brygga.

När det gäller finansieringen måste hänsyn till tas till likhetsprincipen och självkostnadsprincipen. Beträffande likhetsprincipen vill föreningen lyfta kommunmedborgarnas intresse av att kommunens egen strand liksom stränderna vid västra såväl som östra Beddingestrand bevaras. Att stränderna finns kvar och bevaras är ett viktigt allmänintresse. Föreningen .. ställer sig bakom en fortsatt diskussion om gemensamhetsanläggning och även medfinansiering utifrån båtadsintresset. Även möjligheter till statligt stöd och EU-stöd bör undersökas.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för de inkomna synpunkterna!

PRIVATPERSON A

HAR DU NÅGON FAVORITPLATS VID KUSTEN, OCH VARFÖR ÄR DEN BRA?

Böste och Böste sommarstugeområde! Nej, hela strandområdet från ca två kilometer väster om Böste och österut till där Böste läge tar slut. Så otroligt vackert! Mängder av fåglar och båtar. Luften känns ren att andas. Här är horisonten på många ställen oändlig. Kustlinjen förändras ständigt, man möts varje dag av en ny syn. Och Böste är ett väldigt fint och välbevarat fiskeläge. Bryggan är den naturliga samlingspunkten, den mynnar ut vid en härlig sandbotten och här träffas inte bara vi som bor i området, utan även folk längre bort ifrån. De årliga upp- och nedtagningarna av bryggan är också lite av folkfest.

HUR ANVÄNDER DU STRANDEN IDAG? ANVÄNDER NÅGON ANNAN STRANDEN PÅ ETT ANNAT SÄTT ÄN DU?

Bara År! Promenerar, oftast med hund och ofta i sällskap med andra. Träffar folk och pratar med folk. Badar från bryggan. Plockar blommor. Letar fina stenar och andra "fynd" med barnbarnen. Går med dem till sandstranden. Förundras över himlens och havets ständiga förändring. Och njuter av Böste läge så klart. Andra löptränar, motionerar, simmar, fiskar, paddlar, ror, supar, vind- och kitesurfar, dyker, fiskar, rider, leker, botaniserar, fågelskådar, spelar boll, flyger drake, har picknick, grillar...

HAR DU SETT STRANDEN FÖRÄNDRAS ÖVER TID? HUR I SÅ FALL?

Havet har erövrat mark framför allt sydväst och sydost om sommarstugeområdet (vid bryggan) där vi sommarbor. Stormarna verkar

göra kraftigare skada idag. Somliga säger att det har blivit värre sedan hamnen i Trelleborg flyttade österut. Men på 60-talet var stranden vid Böste läge full av sten. Där har det fyllts på med härlig sand. Stigen på Järavallen har ändrat karaktär. Tidigare var den gräsbevuxen, man kunde gå barfota till bryggan. Idag är den kraftigt nedtrampad och sten och rötter ligger bara, otäcka att trampa på. Vissa år har det varit flera långlopp längs stranden med många deltagare och särskilt i samband med regn har stigen tagit stryk. Även den grävmaskin som för ett antal år sedan körde bort ett av försvarsforten gjorde kraftig åverkan, både på strandvall och stig. Hela stranden var förr också full av backsippor!

VILKET BEHOV AV SKYDD MOT HAVET SER DU?

Stigen söder om sommarstugeområdet skulle i ett första steg kunna höjas 20 – 30 cm. Längst i öster behövs dock en mer rejäl vall. Här skulle också en vall i nord-sydlig riktning i det lilla skogspartiet öster om Öster Väg göra stor nytta. Vattnet kommer ju att rinna in österifrån.

OM NI FICK ÖNSKA FRITT, HUR SKULLE KUSTEN SE UT OM 10 ÅR?

Sandskoning där så behövs. I övrigt åtgärder som inte mer än nödvändigt förstör vår vackra strand, utan som varsamt men väl skyddar (så länge det går) mot vädrets makter.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkomna synpunkter.

Kommunen instämmer i att skyddsåtgärderna bör uppföras på ett varsamt sätt för att inte påverka miljön i allt för stor utsträckning.

PRIVATPERSON B

HAR DU NÅGON FAVORITPLATS VID KUSTEN, OCH VARFÖR ÄR DEN BRA?

Favoritplatsen är söder om mina två tomter, har inte besökt någon annan plats av kusten.

HUR ANVÄNDER DU STRANDEN I DAG?

Eftersom jag bor c. 1½ km från stranden, använder jag inte stranden i dag, dock besöker jag emellanåt tomterna och stranden. De som bor i närheten av stranden använder den så klart mer frekvent.

HAR DU SETT STRANDEN FÖRÄNDRAS ÖVER TIDEN?

Ja – "sjön både tar och ger". Stranden vid mina tomter har tidigare varit smalare. Vilket behov av skydd mot havet ser du? Svar: Min strandtomt har en yta av mer än 3 meter över havet, så jag ser inget behov av skydd.

OM NI FICK ÖNSKA FRITT, HUR SKULLE KUSTEN SE UT OM TIO ÅR?

Min önskan är så liten förändring i förhållande som nu. Och absolut ingen skyddsvall!

Sammanfattning: I grannkommunen Vellinge har man redan tagit beslut att göra en skyddsvall, som kommunen tar hela kostnaden för. I grannkommunen Skurup har man tagit beslut att upprätta en "klimatanpassningsplan". I detaljplanen för Bingsmarken i väster och Abbekås i öster finns restriktioner om att bygglov endast kan lämnas på tomter som ligger 3 meter över havsnivån eller mer. I Ystad kommun har man inte tagit ställning till någon generell plan för havsnivåhöjning – man anser att var och en som köper en strandtomt är medveten om risken. Dock har man tagit hänsyn om en eventuell havsnivåhöjning vid planeringen av "Hamnstaden"! En förutsättning för att Trelleborgs kommun ska kunna bygga en skyddsvall längs kusten är ju att man först löser in marken mellan tomterna och stranden samt att alla berörda fastighetsägare samtycker till att bygga en skyddsvall längs kusten och fördela kostnaden, eller delar därav, på de fastighetsägare som får nytta av skyddsvallen.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkomna synpunkter!

Skyddsåtgärderna mot översvämningar föreslås uppföras längs stranden som ligger på allmän platsmark. Huvudregeln enligt plan- och bygglagen är att kommunen ska vara huvudman för allmän plats om inte särskilda skäl föreligger.

Det juridiska och ekonomiska ansvaret att skydda fastigheter mot översvämningar vilar i huvudsak på respektive fastighetsägare. Kostnaderna för skyddsåtgärder för befintlig bebyggelse fördelas efter nytta mellan berörda fastigheter och huvudmän.

Vid enskilt huvudmannaskap delar deltagande fastigheter på kostnaderna för utförandet genom markavvattningsamfälligheter enligt lagen (1998:812) om särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. I en markavvattningsamfällighet fördelas kostnaderna för åtgärder och underhåll baserat på nyttan av åtgärden.

PRIVATPERSON C

Tack för inbjudan. Som vi skrev tidigare så är vi i utlandet varför vi inte kan närvara. Dock önskar vi få information om kommunens planer o åtgärder för sträckan Simremarken - Böste. Tidsplan? Idagsläget vid hårt väder slår havsvattnet upp och över vår häck. Stigen är snart borta på någon bit. Vad är planen och när sker åtgärder? Vi är ägare till fastighet inom V Torp. Tacksam för att få mottaga någon form av mötesanteckningar/protokoll.

KOMMENTAR

Tack för inkomna synpunkter!

För Böste föreslås i handlingen att inom planperioden, alltså fram till år 2035 ska lokala anpassningsåtgärder tas fram för enskilda riskutsatta bostäder. Från år 2040 kan bebyggelsen skyddas med hjälp av en vall från östra delen av Böste till "Böste sommarstugeområde". Inför att sedan i det längre tidsperspektivet ansluta till det sammanhängande skyddet västerut.

För Simmermarken föreslås att bebyggelsen kan skyddas med hjälp av en sammanhängande vall som kommer sträcka sig från Gislövs läge österut fram till strax innan Böste.

PRIVATPERSON D

I Beddingestrand finns sedan 1950-talet en väl fungerande samfällighetsförening Dikesföretaget St. Beddinge 65 av år 1949, som sköter dräneringsledning för området norr om kustvägen vid Fårabackarna. Ett tjugotal fastigheter avvattnas genom ledningar över tomtarna som leds ut i havet vid Fritiden. Som ordförande i samfällighetsföreningen dikesföretaget St. Beddinge 65 av år 1949 skriver till er för att säkerställa att ni har vetskap om denna dräneringsledning i o m kommande arbete med kustskyddet.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkommen synpunkt!

PRIVATPERSON E

Vill visa med bilder att översvämning hotar även från Smyge Strandväg! Något måste göras med regnvatten från vägen! Rinner uppifrån och rakt in på vår tomt! Förstår att detta inte är "ditt bord" men du kanske kan kontakta någon som har hand om vattenavrinning från stora vägen? (eller vem vänder jag mig till för att påpeka problemet?). Jag har noterat att uppe vid huvudvägen är det markerat med orange spray där det är en djup håla vid utfarten! Kanske kan man i sammanhang med lagning åtgärda avrinningen längs vägen ner mot havet!

Nu till erosion!

På bilderna se du att grannen väster om oss har en mur som orsakar erosion upp mot vår tomt! Har hjälpligt. Försökt skydda med tång för att människor inte skall gå ner mer av marken (stranden) framför vårt hus. De stora stenblocken bildar sidor som trycker vattnet upp mot huset som en kil, vilket urholkar stranden framför huset. Jag har vid något tillfälle gjort en skiss hur vattnet bryter mot stranden om den finns kvar där äldre bryggfundament i form av stora stenar bryter in vågorna mot vårt hus och sedan studsar mot ett dagvattenrör ingjutet i ca 1x1x1 m cement.

KOMMENTAR

Tack för inkommen synpunkt!

Trelleborgs kommun har tagit fram en projektplan för en skyfallsplan som planeras att godkännas i kommunfullmäktige under hösten 2022. I projektplanen föreslås att arbetet med Skyfallsplanen ska påbörjas efter årsskiftet 2022/2023. Skyfallsplanen kommer att redovisa ställningstaganden och konkreta förslag på hur skyfallshanteringen ska utvecklas och hanteras i kommunen.

För att lösa problemet nu innan kommunen tagit fram skyfallsplanen med förslag på åtgärder för skyfallshanteringen inom kommunen, bör dialogen först och främst ske med Trafikverket då Smyge strandväg är en statlig väg.

Smygehamn bedöms inte påverkas av översvämningar från havet förrän på väldigt lång sikt. Inom området finns dock kritiska kuststräckor med avseende på erosion som kommunen är medvetna om. Därför har Trelleborgs kommun påbörjat en detaljerad erosionsutredning, en kostnads- nyttoanalys av olika förslag på åtgärder mot erosion i Smygehamn. Utredningen/analysen förväntas vara klar hösten 2022.

PRIVATPERSON F

Vi deltog på mötet angående rubricerade, i Gislöv den 24 november. Vi upplevde det som ett meningsfullt möte med bra upplägg. Tack. Vi lämnade våra synpunkter skriftligt på kartan över Böste och skickar därför inte in dem här. Vi vill däremot göra ett tillägg angående vår föreningsbrygga. I dagsläget bedömer vi det som viktigt att den kan läggas ut på just den platsen eftersom den har sin yttre ändpunkt på en sandbank. Bryggan har lagts ut på den platsen i över 60 år och sandbanken har funnits där i alla år (om än i olika stor omfattning). Ni är välkommen att kontakta oss om ni har några frågor.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkommen synpunkt!

PRIVATPERSON G

Jag har varit boende i Gislövs Strandmark och Gislöv Läge sedan 1974. Bredden på stranden har under denna tid varit varierande mycket bred och smalare, framförallt vid Gislöv Strandmark, i somras mycket bred.

Jag är ägare till flera fastigheter.

Vad jag förstod på samrådsmötet, avser Trelleborgs kommun åtgärda småbåtshamnarna för turism och besöksnäring, för att förhindra översvämningar. Mina fastigheter bör bli skyddade av denna anledning.

Fastighet x i Gislöv Strandmark.

Till denna fastighet tillhör en icke bebyggbar strandsätt. För min del så har jag inget intresse av en vall där, för att skydda fastigheter norr om. Det är ok att bygga de där men jag vill inte vara med och finansiera. Min dotters familj äger en fastighet i Gislövs Strandmark. Denna fastighet ligger som nr 5 norr om stranden. Denna tomt berörs inte i första skedet vad jag förstår. Min son och hans sambo

äger en fastighet som ligger norr om väg 9 i Gislövs Strandmark. Söder om denna tomt ligger ett flertal tomter ner mot stranden. Flera nybyggen och bygge på gång. Höjd 2,70 - 2,80. Min son har sökt bygglov på sin tomt utan framgång, pga sk lågpunkt 2,70. Minst 600 m från stranden. Där har vi kommit in med förslag om en stor uppsamlings- och fördröjningsdamm, som de själva bekostar. Detta förslag tar man tydligen inte hänsyn till i bygglovsansökan. Dessutom en markhöjning till + 3 m, bekostar själva. Jag anser inte att jag och min familjs fastigheter behövs skyddas av föreslagen vall, tycker inte att det är rimligt av vi ska bidra till mera finansiering. I så fall bidra med skattemedel likt Vellinge kommuns modell.

KOMMENTAR

Tack för inkommen synpunkt!

I huvudsak föreslås skyddsåtgärderna mot erosion och översvämningar uppföras längs stranden som ligger på allmän platsmark. Huvudregeln enligt plan- och bygglagen är att kommunen ska vara huvudman för allmänplats om inte särskilda skäl föreligger.

Det juridiska och ekonomiska ansvaret att skydda fastigheter mot effekterna av erosion och översvämningar vilar i huvudsak på respektive fastighetsägare. Kostnaderna för skyddsåtgärder för befintlig bebyggelse fördelas efter nytta mellan berörda fastigheter och huvudmän.

PRIVATPERSON H

Synpunkter på förslaget om tematiskt tillägg till översiktsplanen Jag tycker att det är mycket bra att Trelleborgs kommun har kommit till den insikt att människans påverkan håller på att förändra klimatet med bl.a. stigande havsnivåer som följd och att det är hög tid att planera åtgärder för att skydda sig.

För Trelleborg i helhet borde denna översiktsplan utformas så att man får ut maximal effekt av de planerade insatserna, t ex. gör man en delvis nedsänkt tunnel från Albäckskogen till Västra korset kan man få dubbel vinst genom en västlig infart och samtidigt en vall mot ökade havsnivåer, dessutom utan att ständigt gå emot ställningstagande från Länsstyrelsen och Trafikverket att östlig infart till hamnen inte går att genomföra. Man borde finna andra lösningar för stigande havsnivåer än att ta bort befintlig hundrastplats och gångtunnel under järnvägen då de utgör en vardaglig och välanvänd lösning för rekreation och rastning av hundar.

Dessvärre är det inte enbart stigande havsnivåer som hotar utan även kraftigt ökad nederbörd och stigande grundvattennivåer. Att "bara" bygga någon form av vall mot havet räcker inte. Området där jag bor, hörnan Fiskaregatan/Östra stranden, saknar dagvattenhantering. Om havsnivån stiger, stiger även grundvattnet och vid kraftiga skyfall kommer fastigheterna att riskera att skadas då vattnet inte rinner undan. Åtgärder som t. ex en vall, måste kompletteras med andra insatser som effektiv dagvattenhantering. För hur ska räddningstjänsten eller hemtjänsten i framtiden annars kunna sköta sina uppdrag - men gondoler eller jetski?

Planer på ett gigantiskt truckcenter norr om väg 9 gör inte saken bättre då enorma ytor av hårdgjord mark transporterar dagvattnet vidare, och enligt fysikens lagar, mot lägre nivåer, vilket inte kommer att gynna Dalköpingeån och Östra stranden. Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten innebär att sjöar, vattendrag och kustvatten ska nå god ekologisk och god kemisk ytvattenstatus medan grundvatten ska ha god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status. Den aktuella statusen får inte försämrats i något avseende. EU-domstolen och Weserdomen visade att Vattendirektivets krav om att inte försämrats vattenkvaliteten är strängt. Riksdagen skärpte miljöbalken den 1 januari 2019.

Att låta den enskilda fastighetsägaren stå för notan för eventuella vallar eller andra åtgärder är inte rimligt då skyddet även kommer gagna kommunen då annan infrastruktur som vägar, el- och fiberkablar, VA-ledningar och VA-utrustning, m.m. också behöver ett framtida skydd. Området vid Östra stranden klassas som ett ackumulationsområde i tematiskt tillägg till översiktsplanen. Detta ger goda förutsättningar för att en framtida vall kan anläggas så långt söder ut som möjligt på strand en bra bit utanför fastigheterna för att bevara områdets karaktär och minimera känslan som inhägnat område.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkomna synpunkter!

Kommunen arbetar för att verkställa beslut i kommunfullmäktige och kommunfullmäktige har beslutat att arbeta för en östlig hamninfart med målet att den ska vara på plats årsskiftet 2025/2026.

Kommunen instämmer att det inte bara är stigande havsnivåhöjningar som hotar utan skyfall kommer troligtvis att öka i och med klimatförändringarna. Med anledning av det har kommunen tagit fram en projektplan för en skyfallsplan som planeras att

godkännas i Kommunfullmäktige under hösten 2022. I projektplanen föreslås att arbetet med skyfallsplanen ska påbörjas efter årsskiftet 2022/2023. Skyfallsplanen kommer att redovisa ställningstaganden och konkreta förslag på hur skyfallshanteringens ska utvecklas och hanteras i kommunen.

I framtagandet av ny detaljplan för nytt logistikcenter norr om väg 9 görs utredningar för att säkerställa att förslagen markanvändning inte påverkar miljökvalitetsnormerna negativt. Vid detaljplanering enligt Plan- och Bygglagen måste reglerna i Miljöbalken uppfyllas. Planen måste leva upp till lagstiftningens krav. Länsstyrelsen har enligt 11 kap. 10 § PBL en skyldighet att överpröva en plan om det finns skäl att befara att en miljökvalitetsnorm inte följs.

I handlingen föreslås att kostnaderna kommer att fördelas mellan fastighetsägare och huvudmän. Skyddsåtgärderna mot erosion och översvämningar föreslås uppföras längs stranden som ligger på allmän platsmark. Huvudregeln enligt plan- och bygglagen är att kommunen ska vara huvudman för allmänplats om inte särskilda skäl föreligger.

Det juridiska och ekonomiska ansvaret att skydda fastigheter mot effekterna av erosion och översvämningar vilar i huvudsak på respektive fastighetsägare. Kostnaderna för skyddsåtgärder för befintlig bebyggelse fördelas efter nytta mellan berörda fastigheter och huvudmän.

PRIVATPERSON I

Jag har inom ramen för "Tematiskt tillägg till Trelleborgs översiktsplaner - stigande hav och översvämning" deltagit i samrådsmöte och fokusgrupp för Gislövs läge.

Min reflektion efter de mötena är: Någonstans de kommande åren blir det nödvändigt att möta den havsnivåhöjning utsläpp av växthusgaser drar med sig. När det görs vill jag att det görs med omsorg så att fritids och naturvärdena öster och väster om Gislövs läge bevaras så gott det går. Med den insikt och förståelse jag i nuläget har betyder det be vuxna vallar. Inom hamnområdet menar jag det är rimligt att genomföra landhöjning och bygga mura. I samband med det menar jag att kommunen ska överväga att mot väster anlägga "boardwalk" och badbryggor / lånag/breda badtrappor inspirerade av de som finns i Malmös "västrahamnen-område".

Jag menar också att kommunen i samband med att området höjs/säkras ska möjliggöra för intressenter att uppförandet kallbadhus/ fritidscentrum.

Jag vill också att kommunen förändrar direktiv/detaljplan för bostadsområde kring hamnen och längs kusten så att fastighetsägare själva kan genomföra skyddande markhöjande åtgärder. Jag tänker mig tex att kommunen förenklar bygglovshantering för fastigheter som genom markhöjning och skyddsmurar till omvandla nuvarande markplan till (halvt) källarplan och bygga upp nya våningar ovanpå, alltså i praktiken höja sitt boende 1-1,5 meter över havet. Att göra så är svårt i dag eftersom markytan för existerande hus räknas från den historiska nivån, inte från eventuell förhöjd nivå. För nybyggen tillämpas redan i dag förhöjning, nya hus i närheten av Gislövs läge byggs på förhöjd mark från början. Att ge existerande fastigheter möjlighet att bygga högre ter sig rimligt i när nybyggen och vallar uppförs utifrån den nya vattenytans höjd.

KOMMENTAR

Tack för inkommen synpunkt!

Kommunen instämmer att bebyggelsen bör skyddas av en sammanhängande höjdanpassning av landskapet, så att skyddet känns integrerad med miljön. Kommunen ser även positivt på att kunna använda skydden till något mer som exv. promenadstråk. Vid en fortsatt planprocess och vid ett genomförande kommer en mer detaljerad utformning av skydden att göras, men som är för tidigt att avgöra i detta skede.

Kommunen måste följa den lagar och regler som finns i plan- och bygglagen och kan inte förändra en lagstadgad process.

PRIVATPERSON J

Här kommer tankar och idéer för Gislövs Läge, dels ur båtklubbens perspektiv, dels ur boendeperspektivet.

TRELLEBORGS BÅTKLUBB

2 ramper från Laxvägen på norrsidan av hamnen: en för sjösättning av scouternas/båtklubbens jollar och en för sjösättning av båtar på trailier, används flitigt och kommer att behöva ha fortsatt access till vattnet. Kran/kranbil behöver kunna lyfta båtar i/ur hamnen på västra sidan av hamnen. Vi önskar att få information om när den detaljerad planering för skydd av Gislövs hamn ska påbörjas och även få information om när man siktar på att ha tidsplan framme för när skydd i hamnen räknas vara på plats. När arbetet med den detaljerade planeringen av skydd för Gislövs hamn startar vill vi bli konsulterade för att bevaka båtklubbens behov. Eftersom kommunen äger marken i hamnen förutsätter vi att kommunen kommer att stå för kostnaden för skyddet av hamnen, vi önskar få det

verifierat. Vid översvämningen i Januari 2017:

- » *Vattnet upp på halva Laxvägen norr om hamnen.*
- » *Elkopplingar på fasta bryggan vid veteranbåtsbryggan kom under vatten vilket orsakade elfel.*
- » *Flytbryggor lyftes så högt att de lossade från pålarna.*
- » *Vattennivån var i höjd med västra kajkanten, båtarna längs kajen behövde övervakas för att inte ta skada när vattnet sen sjönk.*

BOENDE

Vi önskar att ni har dialog med oss boende under den detaljerade planeringen av utformning av skydd för Gislövs hamn med omnejd. Kostnadshantering/fördelning av skydd är extremt intressant för oss boende. Skydd i hamnen behöver utföras på ett sätt så att det smälter in i den fina hamnmiljön och så att de inte skymmer/avgränsar mer än nödvändigt. Vid planering av om- till- eller nybyggnad av bostad skulle det vara bra att kunna få expertstöd från kommunen angående vad man bör tänka på ur perspektiven havshöjning och översvämningens risk. Hoddorna ute på västra piren är en viktig del av hamnmiljön och behöver även de skyddas mot översvämning, det skulle kunna göras genom att öka höjden på utsidan av västra piren och att fortsätta samma skydd som planeras i övriga hamnen längre ut än vad som är inritat. Dalköpinge ängar, dvs sträckan Gislövs hamn - Dalabadet är ett viktigt naturområde som är viktigt att kunna fortsätta att använda för promenader och löpturer. Stranddelen öster om hamnen fram till utloppet upplevs av oss boende och båtgäster som lika viktig strand och som den delen efter utloppet (Karinbadet) som kommunen betraktar som badstrand. Det är viktigt att bevara en fin miljö och strand längs hela sträckan från Gislövs hamn till Boste och att ett skydd mot översvämning smälter in naturligt i strandmiljön.

Stenfiske (borttagande av storstenar i havet utanför stranden) har utförts längre tillbaka, både öster och väster om Gislövs hamn, det medför att vi nu får större vågor mot stranden som äter av stranddynerna.

Om 10 år vill vi ha samma fina miljö i och runt hamnen som vi har idag.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkomna synpunkter!

TRELLEBORGS BÅTKLUBB

Vid en fortsatt planprocess och vid ett genomförande kommer en mer detaljerad utformning av skydden att göras. I samband

med det behöver man titta på skyddets läge mm. för att hamnens verksamhet fortsatt ska kunna utföra de aktiviteter som behövs, även fast skydd behöver uppföras.

För Gislövs läge föreslås att inom planperioden, fram till år 2035, föreslås en markhöjning av en låg vall, förstärkning av befintliga sanddynor och åtgärder inom hamnen att göras. Inom hamnen kan exempelvis en mur uppföras eller hamnplanets marknivå höjas och låta de knyta an mot övriga skydd. Vall/mur av lämplig åtgärd behöver alltså detaljstuderas.

BOENDE

Kommunen instämmer att bebyggelsen bör skyddas av en sammanhängande höjdanpssning av landskapet, så att skyddet upplevs integrerad med miljön.

PRIVATPERSON K

Den 29e november så ingick vi i Västerjärnsbornas villaförening i en Fokusgrupp som tillsammans med kommunen diskuterade tänkbara åtgärder mot översvämning och havsnivå höjning vid Västra stranden.

Våra synpunkter på åtgärderna kan sammanfattas enligt följande:

När kommunen anlägger en skyddsvall längs västra stranden mot havsnivåhöjning så bör denna placeras på norrsidan av E6/E22 för att dels bullerdämpa mot trafiken för boende längs Stavstensvägen och dels ge utrymme för badstrand och rekreationsområde på södersidan. Om inte östra infarten blir av bör kommunen/trafikverket lyfta ned infartsvägen from Maglarps rondellen (E6/E22) i ett tråg med tillräckligt höga väggar så att det agerar som översvämningsskydd samtidigt som det utgör ett nödvändigt bullerskydd för boende och rekreationsområdet Albäck, Den juridiska och ekonomiska ansvarsfördelningen mellan stat, kommun och fastighetsägare för att skydda fastigheter mot effekterna av översvämning och havsnivåhöjning måste tydliggöras.

KOMMENTAR

Tack för inkomna synpunkter!

Trelleborgs kommunen planerar att lägga vallen söder och väg E6 för att integrera med den strand som kommunen önskar få tillstånd att anlägga. Granskningshandlingen har uppdaterats vad gäller det juridiska och ekonomiska ansvarsfördelningen

och kommunen hoppas att handlingen nu är tydligare.

PRIVATPERSON L

YTTRANDE ÖVER TEMATISKT TILLÄGG TILL TRELLEBORGS ÖVERSIKTSPLANER - STIGANDE HAV OCH ÖVERSVÄMNING, SAMRÅDSHANDLING 2021-10-15.

Jag är fastighetsägare och boende på Östra Stranden sedan 1992. Jag förvärvade tomten under sommaren 1991 och med stor hjälp från dåvarande Byggnadsnämndskontor fick jag bygglov och huset stod färdigt strax innan julhelgen 1992. Varför inleder jag så här? Jo, för att denna del av staden var en helt fantastisk plats att flytta till. Nyhemsparken som var en fin park med många träd, den unika äldre sammanhängande bebyggelsen som påminner om fiskeläge och därtill relaterade verksamheter, allt med kulturhistoriska värden som enligt min uppfattning måste skyddas och bevaras. För att sen inte tala om en härlig strand som blivit mycket bredare med åren och numera sköts väl av kommunen med undantag för de tråkiga tånghögarna. Jag har rest väldigt mycket under mitt yrkesliv och det var alltid trevligt och rofyllt att komma hem till Östra Stranden på helgerna, naturen, havet och gemenskapen som finns här. Östra Stranden är ett mycket väl använt rekreatiomsområde. Många promenerar utmed den natursköna sträckan ut till Dalabadet och kanske ända till Gislövs Läge. Skolklasser, familjer och ungdomar använder stranden och parkområdet för lekar, picknick och bollsporter. På sommaren är stranden mycket välbesökt av badare. De kommer i bil, de kommer på cykel och de kommer gående med all sin packning för dagen. Brudpar väljer att vigas vid strandkanten. Jag hoppas verkligen att ni som ska hantera den aktuella problematiken inser att denna kuststräcka är en pärla, en unik tillgång, för kommunen, för oss som bor här, för de som bor i kvarteren norr om Östra Förstadsgatan, på Fagerängen och Österlid osv. Även för nya tillkommande bostadskvarter är strandnära en attraktivitetsfaktor.

VAD TYCKER JAG DÅ OM HUR HAVSNIVÅHÖJNING SKA HANTERAS?

Precis där jag bor känns det som om strandbanken har byggts på rejält. Problemet i närområdet är dagvattnet. Systemet verkar vara kraftigt underdimensionerat. Vid kraftiga regn får vi stora översvämningar vid järnvägsviadukten på Östra Förstadsgatan och vid kraftiga vindar från nordost stiger vattenståndet och utloppen blir inlopp. Jag är medveten om att vattnet vid ett antal tillfällen gått upp längre österut och därför känns det angeläget att åtgärder vidtas för att skydda områdena. På mötet diskuterades tångvallar. Jag vet inte huruvida detta är en möjlighet, hur stabila blir tångvallar. Jag vill att all form av sten och betong undviks då strandkaraktären måste bevaras. Jag kan tycka att generellt skydd mot en hundraårshändelse inom hundra år känns väl ambitiöst men det hänger

samman med en tidplan. Det känns betydligt mer relevant att inleda med ett fokus på de riskområden som vi boende och säkert även ni kan peka ut efter ert gedigna arbete. Jag tycker också att man måste utvärdera hur lågpunkter som ligger långt från strandlinjen ska hanteras. Höga flöden i vattendragen vållar översvämningar just där men inte generellt vid lågpunkter.

SLUTSATSER

Jag ser inte ett generellt behov av vallar under de kommande 10 åren men däremot måste i vart fall planering påbörjas för riskområden utmed stränderna, vid hamnarna och vid utsläppen. Beträffande ekonomin känner jag det angeläget att ni ser mer detaljerat på de anläggningsmetoder som är relevanta och rimliga och att det därefter kan presenteras kostnadsuppskattningar och finansieringsupplägg. Motser er bekräftelse på att ni mottagit mitt yttrande.

KOMMENTAR

Tack för inkomna synpunkter!

Trelleborgs kommun instämmer att det finns otroligt fina värden längs kommunens kuststräcka. Det är komplext att skydda de fina värdena samtidigt som kommunen behöver skyddas mot framtida havsnivåhöjningar. Kommunen är angelägen om att de skyddsåtgärder som ska uppföras ska integreras väl med landskapet. Exakt utformning av skyddsvallarna kommer detaljstuderas i fortsatt planprocess och/eller vid ett genomförande.

PRIVATPERSON M

Vi har deltagit vid två av era informationsträffar. Parken Trelleborg och i Serresjöskolan. Bra och informativa sammankomster fast att de flesta som var där efterfrågade ekonomiska konsekvenser.

Ni önskade få in synpunkter på hur det hela skulle kunna genomföras samt utformningen. Vårt förslag är följande: Bygg en så kallad vall mot högvatten med material som erfordras. Gör vallen slät på "toppen" så att det kan bli en gångväg. Jämn och plan grusbelagd så att alla ålderskategorier kan nyttja den för strandpromenader. Vi tänker på personer med barnvagn. Personer med rörelsefunktioner. Personer i rullstol. Dessa grupper har idag väldigt små möjligheter att kunna förflytta sig utmed stranden. Men med vårt förslag så hade man höjt attraktionsvärdet med tillgången till havet.

Det skulle kunna bli fantastiska möjligheter till strandpromenader. Med vegetation på sidorna så hade detta skapat en vacker och ändamålsenlig del i naturen. För att lösa marksituationen och kommande konflikter så borde Trelleborgs kommun erbjuda sig att kostnadsfritt överta den mark som finns inom strandskyddet längs med kusten. Marken har inget direkt värde för dagens ägare eftersom den inte går att bebygga eller på annat sätt utnyttja separat. I samband med detta bygger kommunen det skydd som erfordras men kan samtidigt för investeringen erbjuda en långsiktig tillgång till havet för alla invånare. Vi innehar en fastighet på Vinthundsvägen i Simmermarken. Med förhoppning att våra tankar är till er nytta eller så får ni förkasta dem. Vårt mål är att skapa något som är bestående och till nytta och glädje för alla.

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för inkomna synpunkter!

Kommunen instämmer att det är positivt om föreslagna skyddsåtgärder kan ge ett mervärde som exv. ett promenadstråk.

PRIVATPERSON N

Med tack för samrådsmötet och en väl genomarbetad rapport vill jag utveckla mina svar på ställda frågor och lämna följande synpunkter. Jag yttrar mig framför allt över avsnittet Östra stranden. På kartorna saknas befintliga bodar och uthus, som ligger söder om grusvägen Östra stranden framför allt mellan Båtgränd och Fiskargränd. Området är ett äldre fiskeläge med stort kulturhistoriskt och miljömässigt värde. Det karakteriseras av fastigheternas långsmala form, som gav de flesta egen vattenkontakt, de små sammanbyggda boningshusen från slutet av 1800-talet, de öppna nätplatserna, sjöbodar som tidigare varit båtbyggeri och garnhus, ett stort antal lokalt tillverkade vinschar för att dra upp mindre båtar på stranden. Hela denna miljö har ett värde som behöver skyddas. Bodarna ligger delvis lågt, mina på Öster Jär 1:82 och Öster Jär 1:195 ligger på + 1.50 möh. Mitt bostadshus ligger på + 2.30 möh. Markbehandlingen med tuktad ängsvegetation är historisk och användarvänlig. Hotet ligger i vresrosbestånd som breder ut sig på vissa platser, och på taggig annan vegetation. Det känns rätt att markägarna ställvis kan klippa gräs och slå annan växtlighet så att allmänheten kan gå och flanera fritt över strandängarna. Strandskyddsbestämmelserna bör tillåta detta, det gagnar syftet! Stranden har blivit mycket bredare (20-30 meter) under de senaste tio – femton åren, troligen efter den östliga pirarmens utbyggnad. Stranden upplevs som en riktig "playa", som är frekvent använd av badande och promenerande året runt. Stadens närmaste strand. Därför är tångrensningen värdefull. Dock bör tången inte föras tillbaka i sjön på hösten. Den kunde i stället användas för att bygga på den befintliga vallen. Den ligger idag delvis på + 1.80 m. Avståndet från Östra stranden mellan Svagränd och Tärngränd ned till vallen är ca 55- 60 meter idag.

Den ligger ungefär i samma läge även hela sträckan mellan hundbadplatsen och Åhus. Vid tre kända tillfällen har havsvatten gått över vallen och översvämmat de låglänta strandängarna innanför. Det skedde vid den stora flodvågen 1884 (83?), på 1930-talet och slutet av 1980-talet/början 1990-talet. Idag sker kommunikation med bil och buss på Östra Förstadsgatan, med gång och cykel på Östra stranden och med gång på en sedan 2019 naturligt upptrampad stig strax norr om innanför vallen samt på själva stranden.

Mina önskemål:

- » *Jag badar året om och tångrensning är viktig. Tången ska inte tillbaka i havet!*
- » *Mina fastigheter (bostadshus, uthus och strandäng) vill jag ska skyddas med föreslagen vall, dock placerad längre söderut än där den är inritad på karta, i befintligt läge. Befintlig vall kan gärna byggas på 0.5 – 1 meter med varvad tång och sand*
- » *Dagvattensituationen behöver ses över i området.*

KOMMENTAR

Trelleborgs kommun tackar för de inkomna synpunkterna!

FÖRÄNDRINGAR I HANDLINGEN EFTER SAMRÅDET

Här beskrivs kortfattat de ändringar som skett i handlingen efter samrådet.

» *Handlingen har uppdaterats med ett förtydligande om hur TÖP:en förhåller sig till kommunens gällande översiktsplaner och hur TÖP:en ersätter vissa ställningstaganden som finns gällande översiktsplaner*

» *Handlingen har uppdaterats med ett förtydligande kring vilka risknivåer som bebyggelsen ska skyddas mot. Befintlig bebyggelse ska skyddas mot en 100-års händelse och ny bebyggelse ska skyddas mot en extremhändelse 100 år framåt i tiden.*

» *Information om vilken typ av bebyggelse som riskeras har lagts till för respektive område.*

» *Information om hur många obebyggda byggrätter som finns planlagt inom respektive område har lagts till.*

» *Ställningstagande kring hur obebyggda byggrätter kan hanteras har lagts till.*

» *Handlingens genomförandedel har utvecklats med tekniska och ekonomiska perspektiv. Gällande juridiska perspektiv beskrivs de olika processer och tillstånd som kan komma att krävas för att det ska vara möjligt att anlägga skydden.*

» *Handlingen kompletteras med information om erosion i Trelleborg samt vilket material som utgjort underlag för bedömning av erosionsrisken.*

» *TÖP:en har kompletterats med att naturliga skydd ska utredas i första hand.*

» *Handlingen har uppdaterats med förtydliganden hur kommunen bedömer förslagens påverkan på respektive riksintresse.*

» *Handlingen har förtydligats vad gäller skyddsåtgärder inom strandskydd och kommunens bedömning för hur skyddsåtgärderna kan uppföras genom dispens eller att upphäva strandskyddet.*

» *Handlingen har uppdaterats vad gäller fornminnen.*

» *Det finns ett pågående arbete med ÄVS för väg 9 med fokus på klimatanpassning och skydd. Handlingen kompletteras så långt som möjligt med lärdomar från detta pågående arbete. Vissa av de föreslagna skyddsåtgärderna kräver dialog och gemensamt arbete tex med trafikverket vid mer detaljerade utredningar.*

» *En karta för hela det föreslagna skyddets utbredning har lagts till i handlingen.*

» *Kartor för vilka områden som riskeras att översvämmas vid olika höjder har lagts in.*

» *MKB har uppdaterats utifrån framtagna granskningshandling.*

